

Kamerun – den anglofona krisen

Stridigheter och andra motsättningar mellan statsmakten
och den engelskspråkiga minoriteten

Om rapporten

Denna rapport är skriven i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#). Den är en opartisk presentation av tillförlitlig och relevant landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänna förhållanden eller där Lifos expert är en källa, vilket i så fall anges. För att få en så fullständig bild som möjligt bör rapporten inte användas exklusivt som underlag i samband med avgörandet av ett enskilt ärende utan tillsammans med andra källor.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och Lifos har ingen avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Lifosrapport: Kamerun – Den anglofona krisen. Stridigheter och andra motsättningar mellan statsmakten och den engelskspråkiga minoriteten

2019-05-27, version 1.0

Lifos – Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet

© Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2019

Omslagsbild: <https://pixabay.com/sv/vectors/kamerun-flagg-karta-geografi-1758941/>

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1. English summary / Sammanfattning	6
1.1. Introduction	6
1.2. Findings	6
2. Inledning	9
2.1. Avgränsning	9
3. Bakgrund	10
3.1. Den anglofona krisens rötter	10
3.1.1. Kameruns nuvarande styrelseskick	12
3.2. Den aktuella krisens initiala utveckling	13
3.3. Nutida Southwest och Northwest	16
3.4. Lifos kommentar	19
4. Aktörer	20
4.1. Anglofona aktörer	20
4.1.1. Interim Government of the Federal Republic of Ambazonia (IG)	21
4.1.2. Ambazonia Governing Council (AGC) / Ambazonian Defence Forces (ADF)	22
4.1.3. Southern Cameroon National Council (SCNC)	23
4.1.4. Southern Cameroons Youth League (SCYL)	24
4.1.5. Southern Cameroons Defence Forces (SOCADEF)	24
4.1.6. Cameroon Anglophone Civil Society Consortium (CACSC)	25
4.1.7. Southern Cameroons Ambazonia Consortium United Front (SCACUF)	25
4.1.8. Övriga anglofona grupperingar	26
4.2. Statliga aktörer	26
4.2.1. Forces armées camerounaises (FAC)	26
4.3. Andra aktörer	28
4.4. Lifos kommentar	28
5. Säkerhetssituationen	29
5.1. Övergripande händelseutveckling	29
5.1.1. November 2018	30
5.1.2. December 2018	31
5.1.3. Januari 2019	31
5.1.4. Februari 2019	32
5.1.5. Mars 2019	33
5.2. Detaljerad händelseutveckling	34
5.2.1. Situationen i Northwest	34
5.2.2. Situationen i Southwest	35
5.2.3. Situationen i andra berörda regioner	36
5.3. Dödsoffer	37
5.4. Våldets geografiska utbredning	38
5.5. Lifos kommentar	39
6. Människorättssituationen	40
6.1. Civila	43
6.2. Flyktingar och internflyktingar	46
6.3. Situationen för engelsktalande i andra regioner	47

6.4. Lifos kommentar	49
Källförteckning	52
Elektroniska källor	52
Tryckta källor	60
Förkortningar	61

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

Karta A: *Kamerun*. Källa: FN.¹ Kameruns två anglofona regioner, Southwest och Northwest, är på kartan utmärkta med sina franska benämningar Sud-Ouest respektive Nord-Ouest. För mer detaljerade kartor över dem, se [Avsnitt 3.3](#).

¹ FN, UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Cameroon, reference map*, 2013-11-29, [url](#) (hämtad 2019-01-23)

1. English summary / Sammanfattning

1.1. Introduction

The scope of this report is to shed light on the current crisis regarding Cameroon's Anglophone areas, which comprises violent hostilities between state security forces, and armed Anglophone separatists, as well as violence against civilians. More precisely, the report focuses on the current security situation in the afflicted areas, and the human rights situation pertaining to the Anglophone context.

In order to provide the reader with a contextual understanding, the report initially offers a background on the roots of the crisis, its initial development, and an overview of actors involved. Subsequent sections cover the security situation, both on an overarching level, and in detail, as well as the human rights situation. The latter part has a particular focus on civilians, and does also include internally displaced persons (IDP), and refugees.

The country of origin information (COI) is supplemented by comments and COI conclusions from Lifos in separate sections. It is clear from the context where Lifos assesses the information. The country of origin information is mainly collected from open sources.

1.2. Findings

The contents of this section correspond with Lifos comments and COI conclusions found in the various sub-sections of the report called "Lifos kommentar".

The violent political crisis in Cameroon's two Anglophone regions, Southwest and Northwest, and some adjacent areas, can be traced back to the end of World War I, and the outset of the country's state formation. The current territory of Cameroon was divided between French and British mandates. Consequently, separate political and societal cultures developed in accordance with French and British models respectively in the Anglophone and Francophone regions. Through centralisation, and undemocratic means, rulers from the Francophone majority would eventually set the agenda for the whole population. Gradually decreased preconditions for the Anglophone minority to make itself heard increased their sense of being marginalised, and thus generated an Anglophone movement.

Over the years, Anglophone discontent and activism has fluctuated. Thus, the flare up of the current crisis in the Autumn of 2016 with protests among Anglophone lawyers and teachers was not a unique phenomenon per se. It did, however, cause further mobilisation and coordination of Anglophone

forces that progressively and with renewed energy would bring up the issue of Anglophone secession on the agenda.

The state actors responded to the discontent with repression amounting to lethal violence. With this reaction, the government signaled a determination to refuse negotiation over the rule of the two Anglophone regions. The firmness to maintain control over the areas can be seen as a manifestation of the governmental policy of centralisation, and, in the long run, the intent to safeguard the current power structures on central level. In other words, the autonomy calls from Anglophone protesters evolved into a perceived threat against the government's position of power.

The state repression that followed eventually led to an armed response from separatist elements within the Anglophone movement. Armed groups thus started to strike back, leading to clashes and unprecedented violence within the Anglophone context.

The Anglophone movement consists of a diversified set of actors varying in size, objectives (secession, federalism, decentralisation), strategies (violence, non-violence etc.), and relations with the diaspora. Some groups are reportedly steered by elements abroad. There is reason to believe that the government considers these links in their security strategies against separatism.

Regarding the security situation, the troublesome conditions of acquiring comprehensive information pertaining to violence affected areas is a concern. Inaccessible terrain and insecurity limit impartial observers' movements. The seemingly non-transparent strategies of state and non-state actors are also hampering factors. Yet, the levels of violence in the Anglophone Southwest and Northwest regions, to where the related insecurity has been strongly concentrated, are reported to have peaked in September – October 2018. A major increase in fighting between security forces and armed separatists was observed from 2017 to 2018: the number of 13 reported clashes in 2017 increased to over 80 during the first nine months of 2018. After the peak, the levels decreased significantly. The security situation is, however, characterised as volatile, and during the first quarter 2019, country of origin information suggests increased intensity of fighting. The levels of violence were still lower compared to the peaks of 2018. However, both the security forces' and non-state actors' violence against civilians appear to be on the rise. Reports of raids against villages, burning of homes, and kidnappings are frequent, and the number of civilian casualties seems to increase.

Lifos finds that the overall developments concerning violent incidents and deaths registered by Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) during the first quarter 2019 are almost identical in Southwest and Northwest. Lifos examination of the figures shows an average of approximately 17 violent incidents a month in each region. The average number of casualties per month were approximately 30 in both regions. Beside ACLED's reporting, Lifos also takes note of French RFI reports from

January 2019, indicating violent incidents on nearly a daily basis in Southwest and Northwest, thus, exceeding the figures from ACLED.

Reports of infighting and clashes between Anglophone armed groups indicate a heightened complexity of the crisis. The same might be the case with the spread of violence to the Francophone regions West and Littoral, even though the violent incidents seem to have been limited so far. Some observers' assessment, suggesting that a civil war lies waiting, enhances the picture of a deepening crisis, despite lower levels of violence than during the Autumn of 2018. In May 2019, International Crisis Group (ICG) reported that at least 1850 persons had been killed in the crisis since September 2017, and among them 650 civilians.² The number of persons displaced, over 500 000, also emphasises the difficult situation.

According to available reports, human rights violations have been committed by both state actors and armed Anglophone separatists. The government's approach took form with the escalated violence in December 2016, when security forces fired live rounds against protesters causing several casualties. Beside further similar shootings the government's response has reportedly also included arbitrary arrests, enforced disappearances, torture and lethal violence. Hundreds of protesters, bystanders and other civilians are reported to have been arrested within the Anglophone context.

Reports indicate that the security forces' violence against civilians during military operations is partly caused by suspected support to armed separatists. Several other reasons also seem to be at hand; such as crossfire, and arbitrary incidents, where civilians have ended up in the wrong place at the wrong time.

Armed separatists' violence against civilians appears to be largely related to perceived connection, or loyalty, to the government, as well as to negligence to follow calls for action or non-action (e.g. boycott of school or work). School staff, students, and healthcare workers are categories reported to have been exposed. Kidnappings of students and others seem to have involved both political and financial motives since demands for ransom usually have been made.

Lifos has only found sparse information on whether the crisis has caused changed conditions for Anglophones living in Francophone areas of the country. Social tensions between the Anglophones and Francophones have been reported. The government have reportedly applied surveillance and control measures, as well as conducted arrests of Anglophones, in Francophone areas. Lifos is aware of two large-scale arrests, one in Doula, and one in Yaoundé. The latter incident occurred in July 2018. Lifos does not have detailed information regarding the profile of those arrested, but notes that Anglophone separatism has been mentioned in the context.

² International Crisis Group (ICG), *Cameroon's Anglophone Crisis: How to get to talks?* 2019-05-02, s. 1, fotnot 1, [url](#) (hämtad 2019-05-02)

State operations against perceived or suspected security threats are sensitive issues per se, and may thus be conducted in a clandestine, or at least non-transparent, manner. Likely, these circumstances reduce international observers possibilities of getting a comprehensive picture of state interventions against Anglophones in the Francophone regions. However, Lifos has not encountered information indicating that the possibilities of acquiring country of origin information in general, in the calmer Francophone parts (e.g. Douala and Yaoundé), are limited to the same extent as in some Anglophone areas, where inaccessability is reported due to the terrain, checkpoints, on-going violence etc.

Judging by the reporting on violent incidents, analysed by Lifos, the frequency of violent incidents related to the Anglophone crisis appears to have been low in the Francophone regions. The incidents reported have been concentrated to the West region (Ouest in French).

Signals from international observers, and humanitarian aid workers, present among the local population and internally displaced persons, suggest that the levels of sexual and genderbased violence are high. The human rights situation for children affected by the crisis appears as particularly precarious.

2. Inledning

Lifos har identifierat ett behov av att belysa den våldsamma politiska kris som utvecklats i Kamerun som en följd av missnöje och autonomisträvanden bland landets engelskspråkiga befolkning. Krisens epicentrum har varit Kameruns två engelskspråkiga (anglofona) regioner: Southwest och Northwest.

2.1. Avgränsning

Den här rapporten ger en översikt av den s.k. anglofona krisen i Kamerun och syftar särskilt till att belysa säkerhetssituationen i berörda områden, dvs. i huvudsak de anglofona regionerna. Rapporten behandlar även krisens påverkan på civilbefolkningen och människorättssituationen.

För att ge läsaren kontextuell förståelse inleds rapporten med en bakgrund om krisens rötter och initiala utveckling samt ett mer allmänt hållet avsnitt om de anglofona regionerna. Därefter följer avsnitt om aktuella aktörer, säkerhetssituationen och människorättssituationen.

Landinformationen kompletteras med avsnitt innehållande Lifos kommentarer. Rapporten är i huvudsak baserad på öppna elektroniska källor. Lifos har försökt att använda ett brett spektrum av aktuella källor för att ge en så nyanserad bild som möjligt.

3. Bakgrund

3.1. Den anglofona krisens rötter

Kamerun var mellan 1901 och 1918 en tysk koloni. Därefter placerade Nationernas förbund området under brittiskt respektive franskt mandat. Det förra innefattade 15 procent av territoriet och det senare 85 procent.³ Under perioden med brittiskt och franskt förvalterskap stöpte respektive kolonialmakt sina områden i egen form, vilket medförde stora skillnader avseende politisk kultur. Förutom att det talades engelska i områdena under brittiskt mandat följdes där brittisk modell vad gäller rättsväsende (*Common law*), utbildningssystem, valuta och även normer för det sociala livet. Tillämpningen av s.k. *indirect rule* tillät bibehållandet av de traditionella maktstrukturerna (*chiefdoms*) och stimulerade uppkomsten av en form av självstyre till den grad att pressfrihet, politisk pluralism och demokratiska maktskiften var på plats innan självständigheten. Området administrerades såsom en del av Nigeria. De frankofona delarna å andra sidan var direkt⁴ administrerade av Frankrike enligt en assimileringssmodell. Samtidigt skapade Frankrikes sociala, juridiska och politiska normer ett centraliserat politiskt system som var i mindre grad demokratiskt än motsvarigheten i de brittiska områdena.⁵

1960 blev området under franskt förvalterskap självständigt under namnet Republiken Kamerun.⁶ Året därpå skapades en ny federal statsbildning där en del av det brittiska förvalterskapet (Southern Cameroons) anslöt sig som en autonom del till Republiken Kamerun, varpå Federala republiken Kamerun bildades. Det andra området under brittiskt förvalterskap (Northern Cameroons) blev en del av Nigeria.⁷

1966 bildades partiet Cameroon National Union (CNU) medan andra partier upplöstes. Med enpartisystemet förlorade de anglofona den institutionella plattform där de kunnat verka för sin sak.⁸

³ Imbert, Jean, *Le Cameroun*, PUF, *Que Sais-je*, 1982, s. 3 f., 31, 34, 40 f.; Deltombe, Thomas, Domergue, Manuel & Tatsitsa, Jacob, *La guerre du Cameroun. L'invention de la Françafrique (1948-1971)*, La Découverte, 2016

⁴ Viss form av indirekt styre förekom också, särskilt i norr

⁵ ICG, *Cameroon's Anglophone Crisis at the Crossroads*, 2017-08-02, s. 2, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

⁶ Ibid.

⁷ Imbert, Jean, 1982, s. 46 f.; Eboua, Samuel, *D'Ahidjo à Biya. Le changement au Cameroun*, L'Harmattan, 1996, s. 230 f.; La Croix, *Au Cameroun, la colère des anglophones*, 2016-11-24, [url](#) (hämtad 2019-01-21); Utrikespolitiska institutet (UI), Landguiden [betaltjänst] *Kamerun, Modern historia*, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

⁸ ICG, 2017-08-02, s. 5

Efter en omstridd folkomröstning i maj 1972 upplöstes vidare den federala stadsbildningen och Förenade republiken Kamerun bildades. I och med detta förlorade den engelsktalande minoriteten sin autonomi. Utvecklingen gjorde att relationerna mellan de engelskspråkiga och de franskspråkiga blev alltmer spänd när de engelskspråkiga kände sig marginaliserade.⁹ Frustrationen hos de engelskspråkiga började uttryckas öppet i offentlig debatt och i media där man underströk de anglofonas marginalisering. Det gav också upphov till en anglofon rörelse.¹⁰ Lagligheten hos författningsändringen som banade väg för avskaffandet av federationen bestrids fortfarande av anglofona aktivister.¹¹

Året efter att Paul Biya tillträtt som president (vilket han för övrigt fortfarande är), dvs. 1983, delades det anglofona området i två provinser (numera regioner): Northwest och Southwest.¹² Uppdelningen baserades på etno-kulturella skiljelinjer som utmärker de engelsktalande folkgrupperna med samlingsnamnen grassfields (i Northwest) respektive sawa (i Southwest).¹³ Ett år senare ändrade Paul Biya landets namn till Republiken Kamerun (dvs. det forna namnet för det franska territoriet) och tog bort den andra stjärnan i flaggan som representerat den anglofona delen av landet.¹⁴

När flerpartisystem infördes 1990,¹⁵ uppstod förnyat hopp för anglofona aktivister om att få sina intressen tillvaratagna. Partiet Social Democratic Front (SDF) som har många anglofona anhängare bildades samma år och förespråkade en återgång till federalism och därigenom självstyre för de engelsktalade. Partiet var nära att gå segrande ur presidentvalet 1992.¹⁶

Vidare skapades All Anglophone Conference (AAC) 1993 och två år senare anglofona rörelser som förespråkade utträde ur Kamerun. Den mest kända av dessa är Southern Cameroons National Council (SCNC). Ungdomsgrupperingen Southern Cameroons Youth League (SCYL) började bedriva lågintensiva våldsaktioner (se [Avsnitt 4.](#)).¹⁷

Federalismen efter självständigheten tog i slutänden endast form av en etapp innan etablerandet av en centraliserad enad stat pådriven av de frankofona krafterna.¹⁸ Den anglofona rörelsen har försökt stå emot utvecklingen i sina regionala fästen och har under tiden skiftat mellan strävan efter federalism och självständighet.¹⁹

⁹ ICG, 2017-08-02, s. 5 f.; La Croix, 2016-11-24

¹⁰ Ngoula, Joseph Léa, *Le Kamerun à l'épreuve du séparatisme anglophone*, Observatoire Pharos, 2017-10-10

¹¹ ICG, 2017-08-02, s. 5 f.

¹² Ibid., s. 6

¹³ Ngoula, Joseph Léa, 2017-10-10; ICG, 2017-08-02, s. 11

¹⁴ ICG, 2017-08-02, s. 6

¹⁵ UI, Landguiden, Kamerun, *Modern historia*, 2006-06-07

¹⁶ ICG, *Cameroun: Fragile state?* 2010-05-25, s. 12 ff., 18, [url](#) (hämtad 2019-01-24); ICG, 2017-08-02, s. 7

¹⁷ ICG, 2017-08-02, s. 7

¹⁸ Engueleguele, Maurice, Pourtier, Roland och Froelich, Jean-Claude, *Encyclopædia Universalis, Cameroun* [betaltjänst], odaterat, [url](#) (hämtad 2018-09-20)

¹⁹ ICG, 2017-08-02, s. 2 ff.; France 24, *Cameroun anglophone: aux origines de la crise*, 2017-10-04, [url](#) (hämtad 2019-01-24)

Efter 1990-talets toppar avstannade den anglofona aktivismen till den grad att det i stort endast var diasporan som förblev aktiv och uttryckte stöd för självständighet. SCNC fortsatte också att organisera protester i de anglofona regionerna varje 1 oktober. Man stod även bakom symboliska uttalanden 1999 och 2009 om självständighet för Republiken Ambazonia.²⁰ Det sistnämnda namnet härrör från de portugisiska sjöfararnas benämning för regionens kust, Amba Bay.²¹

Missnöjet har inte försvunnit och den anglofona minoritetens problem har kvarstått, även om relationerna mellan de två grupperna i landet generellt varit goda.²² Sammanfattningsvis har också den anglofona rörelsen sedan början av 1980-talet fram till nutid radikaliserats.²³

Ekonomisk marginalisering har varit en betydande faktor för missnöjet bland de anglofona. De är generellt inte fattigare än befolkningen i norra och östra Kamerun, men betydligt fattigare än invånarna i Douala och Yaoundé; den befolkning som de tenderar att jämföra sig med. Trots att deras regioner inte lider mer än vissa frankofona i den utdragna ekonomiska krisen känner de anglofona att deras potential inte tas tillvara eller medvetet ignoreras.²⁴ Det finns även en känsla av att oljan som utvinns av franska bolag i ”anglofona vatten” utanför Southwest är till regeringens förmån.²⁵ Utöver ekonomi har ilska också vädrats över frågor som media och utbildning.²⁶ De anglofona upplever även att de är underrepresenterade i den statliga administrationen och i säkerhetsstyrkorna eftersom inträdesproven till de större skolorna och polisen viktas till fransktalandes fördel.²⁷

Norska Landinfo har sammanfattat att begreppen anglofon respektive frankofon har blivit symboltunga begrepp som i liten grad handlar om vilket språk man behärskar, utan snarare om regional härkomst samt balans och fördelning av makt och resurser mellan Southwest och Northwest gentemot övriga delar av landet (vad gäller resurser, se även [Avsnitt 3.3.](#)).²⁸

3.1.1. Kameruns nuvarande styrelseskick

US Department of State uppger att Kamerun numera har ett flerpartisystem, men att Cameroon People’s Democratic Movement (CPDM) innehåft makten sedan systemets inrättande 1985 och det är president Paul Biya som i

²⁰ ICG, 2017-08-02, s. 7 f.

²¹ Ibid., s. 7, fotnot 26

²² ICG, 2010-05-25, s. 21 ff.

²³ Menkene, Jean Koufan, *Le seul pays africain où le parti nationaliste indépendantiste a été, jusqu’ici, exclu de l’exercice du pouvoir politique*, publicerad i: Fodouop, Kengne, *Le Cameroun: autopsie d’une exception plurielle en Afrique*, s. 299-331, Harmattan 2010

²⁴ ICG, 2017-08-02, s. 21, inkl., fotnot 86

²⁵ ICG, 2010-05-25, s. 21

²⁶ Ibid.

²⁷ ICG, 2017-08-02, s. 8, fotnot 27

²⁸ Norge, Landinfo, *Tematnotat Kamerun: Anglofon föderalisme og separatisme*, 2018-07-12, s. 7, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

praktiken har kontrollen över lagstiftningen.²⁹ Freedom House rapporterar att Kamerun i stort kan ses som en enpartistat, även om det finns över 300 politiska partier. Oppositionen är i hög grad splittrad, vilket hindrar uppkomsten av ett politiskt hot mot CPDM. Regeringen har vidare kontroll över möjligheten att organisera politiska grupperingar, liksom dessas manöverutrymme.³⁰ Enligt Freedom House utesluts anglofona kamerunier i allmänhet från politiska processer och deras intressen tas i ringa utsträckning tillvara av valda representanter.³¹ Det kamerunska styret är baserat på centralisering och gynnande av traditionella ledare, lokala eliter och familjer med närhet till regeringen.³² Transparency International listar Kamerun på plats 152 av 180 länder som rankats efter nivå av korruption inom offentlig sektor. Korruptionen bedöms därmed vara hög.³³ International Crisis Group (ICG) menar att regeringens vägran att förhandla gällande fundamentala frågor och dess stundtals brutala respons vittnar om dess auktoritära natur.³⁴

3.2. Den aktuella krisens initiala utveckling

I oktober 2016 utbröt protester bland vissa missnöjda yrkeskategorier, vilket sedan kom att eskalera och utvecklas till en politisk kris i de anglofona regionerna.³⁵ Strejker iscensattes av anglofona jurister som motsatte sig urholkningen av Common Law inom det franskinspirerade rättssystemet.³⁶ Till följd av utnämningar av frankofona lärare inom anglofona anstalter anslöt sig lärare och föräldrar till elever till strejken den 21 november 2016 för att kräva ett större utrymme för sin kulturella och språkliga särart.³⁷ Sedan anslöt sig befolkningen i sin tur vid demonstrationer som bröt ut.³⁸ Missnöjet kom att uppbäras av en sammanslutning av rörelser från civilsamhället kallad Cameroon Anglophone Civil Society Consortium ([CACSC](#)).³⁹ Utvecklingen kom att ge bränsle åt självständighetsivrarna och återuppväcka kravet på federalism.⁴⁰ Franska oberoende Observatoire Pharos skriver att de anglofona rörelserna [SCNC](#) och CACSC:s hot om utträde ur staten Kamerun fick regeringen att vägra förhandlingar och i stället välja repression som strategi.⁴¹

²⁹ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2017 - Cameroon*, 2018-04-20, s. 1, [url](#) (hämtad 2019-01-28)

³⁰ Freedom House, *Freedom in the world 2018*, januari 2018, s. 1 f., [url](#) (hämtad 2019-02-12)

³¹ Ibid.

³² ICG, 2017-08-02, s. 1, 20

³³ Transparency International, *Corruptions Perceptions Index 2018*, 2019, [url](#) (hämtad 2019-05-13)

³⁴ ICG, 2017-08-02, s. 1, 20

³⁵ Ibid., s. 1

³⁶ Cameroon-Info, *Cameroun – Grève des avocats et des enseignants: Voici la déclaration d’Alice Sadio, présidente nationale de l’Alliance des Forces Progressistes (AFP)*, 2016-11-23, [url](#) (hämtad 2019-02-12)

³⁷ La Croix, 2016-11-24

³⁸ Radio France Internationale (RFI), *Cameroun: les grèves et les négociations continuent en territoire anglophone*, 2016-11-26, [url](#) (hämtad 2019-02-12); Jeune Afrique, *Cameroun: à Bamenda, les anglophones se rebiffent*, 2016-11-23, [url](#) (hämtad 2019-02-12)

³⁹ Observatoire Pharos, *Le Kamerun à l’épreuve du séparatisme anglophone*, 2017-10-10, [url](#) (hämtad 2019-02-12)

⁴⁰ RFI, 2016-11-26; Jeune Afrique, 2016-11-23

⁴¹ Observatoire Pharos, 2017-10-10

Krisen var initialt begränsad till regionen Northwest. Den 28 november 2016 spreds den dock vidare till Southwest när studenter vid Bueas universitet anordnade en fredlig marsch som slogs ned hårt av myndigheterna.⁴² Våldet förvärrades den 8 december 2016 då sammanstötningar mellan demonstranter och säkerhetsstyrkor i Bamenda skördade åtminstone fyra dödsoffer.⁴³

Under januari månad 2017 deklarerade myndigheterna att SCNC och CACSC var förbjudna och nära ett hundratal demonstranter greps. Ett flertal av dem i ledande positioner kom att åtalas för terrorbrott (se även [Avsnitt 4.1.5.](#)).⁴⁴ Regeringen stängde dessutom av internet under tre månaders tid i regionerna Southwest och Northwest.⁴⁵

Enligt ICG fick repressionen en stor del av befolkningen att börja stödja tanken på utträde ur Kamerun i stället för federalism.⁴⁶

I januari 2017 inledde anglofona aktivister organiserandet av strejkoperationer under vissa dagar, s. k. *Ghost towns* eller *Country Sundays*.⁴⁷ Vid dessa dagar uppmanades den anglofona befolkningen att hålla sina barn borta från skolan samt avstå från kommersiell verksamhet.⁴⁸ De som inte hörsammade uppmaning till strejk kunde utsättas för hot och trakasserier. Mellan januari och juni 2017 brandhärjades så flera tiotals butiker på marknaderna i Bamenda, Buea och Limbé, liksom ett femtontal administrativa byggnader och ett dussin skolor.⁴⁹ Sedan Ghost town-operationer började organiseras kom de att utgöra utlösare för oroligheter.⁵⁰

Under denna period 2017 började den anglofona rörelsen att fragmenteras. Vissa aktivister inom CACSC motsatte sig rörelsens engagemang för federalism och bildade Southern Cameroons Ambazonia Consortium United Front ([SCACUF](#)) med målet utträde och bildandet av en ny stat.⁵¹ Den 8 juli 2017 valde SCACUF Sisiku Julius Ayuk Tabe som sin ledare och som interimspresident över ”Republiken Ambazonia” som de menar har suveränitet över området för det forna brittiskadministrerade Southern Cameroons.⁵²

⁴² ICG, 2017-08-02, s. 10

⁴³ Jeune Afrique, *Cameroun: nouveaux affrontements dans la ville anglophone de Bamenda*, 2016-12-09, [url](#) (hämtad 2019-02-12); RFI, 2016-11-23

⁴⁴ Le Monde, *Pas de liberté provisoire pour les leaders anglophones au Cameroun*, 2017-06-07, [url](#) (hämtad 2019-02-12); Le Monde, *Au Cameroun, dans les régions anglophones, la crise se durcit*, 2017-01-18, [url](#) (hämtad 2019-02-12)

⁴⁵ ICG, 2017-08-02, s. 11; Jeune Afrique, *#BringBackOurInternet: quand les Camerounais se rebiffent contre la coupure du web en zone anglophone*, 2017-01-27, [url](#) (hämtad 2019-02-12);

⁴⁶ ICG, 2017-08-02, s. 1

⁴⁷ Ibid. s. 11

⁴⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Picking a Fight: The Rise of Armed Separatists in Cameroon*, 2018-09-21, [url](#) (hämtad 2019-02-18)

⁴⁹ ICG, 2017-08-02, s. 13 f.

⁵⁰ ACLED, 2018-09-21

⁵¹ Voice of America, *Crise au Cameroun anglophone: la tentation de "l'auto-défense"*, 2017-10-20, [url](#) (hämtad 2019-02-13)

⁵² Human Rights Watch (HRW), *"These Killings Can Be Stopped" Abuses by Government and Separatist Groups in Cameroon's Anglophone Regions*, 2018-07-19, s. 15 f., [url](#) (hämtad 2019-02-13)

Bland självständighetsivrarna utkristalliserades olika uppfattningar om strategi och modus operandi; vissa var för en diplomatisk ansats, andra för intensifierad civil olydnad och beredskap för bruk av våld.⁵³

Från sommaren 2017 förvärrades krisen. Ghost Town-operationerna blev mer omfattande och självständighetsaktivister satte eld på ett allt ökande antal skolor och butiker. Regeringen slog tillbaka med nya repressiva åtgärder med gripanden av ett flertal journalister och aktivister. Man förstärkte även den militära närvaron i Northwest och Southwest.⁵⁴

I september 2017 användes för första gången hemmagjorda bomber, varav en desarmerades i Douala.⁵⁵ Därefter iscensattes stora demonstrationer för självständighet. Den första oktober rapporteras tiotusentals människor ha deltagit i en fredlig marsch för att deklarerat staten Ambazonias⁵⁶ självständighet. I Bamenda, Buea och i ytterligare ett dussin städer och samhällen marscherade man och bar fram den blåvita ambazoniska flaggan. Säkerhetsstyrkornas respons vid skiftet september/oktober kom att bli mycket våldsamt och resulterade i åtminstone 40 döda och fler än 100 skadade demonstranter.⁵⁷ Fler än 500 av de protesterande arresterades mellan den 1 och 2 oktober.⁵⁸ Säkerhetsstyrkorna rapporteras den första oktober ha skjutit på demonstranter från helikoptrar, använt tortyr och annan inhuman behandling, begått sexuella övergrepp, plundrat och ödelagt egendom.⁵⁹ Våldsamheter, gripanden och plundring utförd av militär och polis fortsatte nästföljande vecka.⁶⁰

Efter denna repression ökade stödet för självständighet och vissa kom allt mer att luta mot väpnad kamp. I november 2017 inleddes också väpnat uppror när vissa självständighetsgrupperingar började utföra attacker mot säkerhetsstyrkorna. Aktionerna fick president Biya att förklara krig mot de väpnade elementen, vilka han dessutom kom att likställa med terrorister.⁶¹ I november 2017 utfärdades även internationella arresteringsorder för ledare inom SCNC.⁶²

⁵³ Le Monde, *Le Cameroun anglophone gagné par l'escalade de la violence*, 2017-11-16, [url](#) (hämtad 2019-02-13)

⁵⁴ ICG, *Latest updates – Cameroon – August 2017*, september 2017, [url](#); ICG, *Latest updates – Cameroon – September 2017*, oktober 2017, [url](#) (båda hämtade 2019-05-06)

⁵⁵ Jeune Afrique, *Explosion à Douala et vive tension au Cameroun anglophone*, 2017-09-22, [url](#) (hämtad 2019-02-13)

⁵⁶ Namnet används av separatister för en hypotetisk självständig anglofon stat

⁵⁷ ICG, *Cameroon: A worsening Anglophone Crisis Calls for Strong Measures*, 2017-10-19, s. 1 ff., [url](#) (hämtad 2019-02-18)

⁵⁸ Amnesty International, *Rapport Cameroun 2017-2018*, 2018-02-21, s. 141 ff., [url](#) (hämtad 2019-02-15)

⁵⁹ ICG, 2017-10-19, s. 1 ff.

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Jeune Afrique, *Crise anglophone au Cameroun: Paul Biya dénonce une « bande de terroristes »*, 2017-12-01, [url](#) (hämtad 2019-02-14); IRIN, *Cameroon government 'declares war' on secessionist rebels*, 2017-12-04, [url](#) (hämtad 2019-02-14)

⁶² Agence de Presse Africaine, *Cameroun: des mandats d'arrêt internationaux contre des leaders sécessionnistes*, 2017-11-08, [url](#) (hämtad 2019-04-10)

Från och med december 2017 började den kamerunska armén bedriva operationer mot väpnade separatister i flera områden i Southwest.⁶³ Operationerna rapporterades som mycket våldsamma och många röster, inklusive traditionella ledares, förkastade den svåra behandlingen av lokalbefolkningen. Den senare lever sammanblandad med de väpnade separatisterna.⁶⁴

Väpnade separatistgrupperingar blev allt fler samtidigt som deras attacker rapporterades öka och inträffa nästan dagligen i februari 2018. Deras modus operandi började ta form av gerillataktik. Flera attentat genomfördes mot gendarmposter och militärer under det första kvartalet 2018.⁶⁵ Somliga grupperingar utförde även kidnappningar.⁶⁶

3.3. Nutida Southwest och Northwest

Regionen Southwest med sin yta om cirka 25 000 km² är något mindre än Småland, har kust mot Atlanten och gräns mot sydöstra Nigeria. Grannregionen Northwest, nord/nordost om Southwest, med sina 17 000 km² har i sin tur ungefär samma storlek som Västergötland, saknar kust, och angränsar också Nigeria.⁶⁷ De två engelskspråkiga regionerna har enligt FN/OCHA cirka fyra miljoner invånare vilket motsvarar 16 procent av landets befolkning.⁶⁸

Engelska och franska är de officiella språken i Kamerun – alla officiella dokument skrivs på de båda språken.⁶⁹ I praxis används engelska dock i stort sätt bara inom förvaltningen, utbildningsväsendet och rättsväsendet i de anglofona regionerna. Franskans dominans är mycket stor i officiella sammanhang i de åtta frankofona regionerna. Språkets ställning vinner även mark inom de anglofona, eftersom fransktalande statsanställda får arbeten i dessa delar.⁷⁰ Flerspråkigheten är utbredd i Kamerun och gör att landet kulturellt tillhör såväl den fransktalande som engelsktalande kulturella sfären.⁷¹ Det är dock få i Kamerun som har franska eller engelska som

⁶³ Jeune Afrique, *Cameroun: plusieurs morts lors d'une opération de l'armée dans une localité du sud-ouest anglophone*, 2017-12-15 [url](#) (hämtad 2019-02-14)

⁶⁴ ICG, *Watch list 2018, Electoral Uncertainty amid Multiple Security Threats*, 2018-01-31, [url](#) (hämtad 2019-05-23)

⁶⁵ Jeune Afrique, *Au Cameroun anglophone, les séparatistes armés dans une logique de guérilla*, 2018-02-17, [url](#) (hämtad 2019-02-14)

⁶⁶ RFI, *Cameroun anglophone: des dizaines de personnes dont un haut cadre local enlevées*, 2018-03-18, [url](#); Jeune Afrique, *Cameroun: un responsable administratif enlevé dans le Nord-Ouest anglophone*, 2018-02-26, [url](#) (båda hämtade 2019-02-14)

⁶⁷ Diop, Salif et al (Red.), *The Land/Oceans Interactions in the Coastal Zone of West and Central Africa*, Springer, 2014, s. 168; Leal Filho, Walter (Red.), *Handbook of Climate Change Communication: Vol. 2*, Springer, 2018, s. 47

⁶⁸ FN, OCHA, *Emergency response plan – Cameroon North-West and South-West – summary (May 2018)*, s. 3, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

⁶⁹ Le Monde, *Au Cameroun, la déchirure anglophone*, 2017-06-19, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

⁷⁰ Norge, Landinfo, *Temanotat Kamerun: Anglofon fjøderalisme og separatisme*, 2018-07-12, s. 6

⁷¹ Imbert, Jean, 1982, s. 46 f.; Menkene, Jean Koufan, *L'Harmattan*, 2010

förstaspråk. Det är i stället frågan om ett antal lokala språk från tre olika språkfamiljer.⁷²

Engelska används som administrationsspråk i de anglofona regionerna.⁷³ De har även ett utbildningssystem efter brittisk modell och ett rättsväsende som i princip följer den brittiska Common law-traditionen. I de frankofona regionerna används franska som administrationsspråk. Utbildningssystemet och rättsväsendet kan härledas till den franska kolonialmakten.⁷⁴

Kameruns befolkning består av över 250 etniska grupper som talar omkring 270 språk.⁷⁵ Flera större etniska grupper och språkgrupper befinner sig på båda sidor om gränsen mellan de anglofona och frankofona delarna, bland dessa inte minst bamiléké som dominerar i ett område som sträcker sig från Northwest österut in i de franska områdena.⁷⁶ Bamiléké kallas även för grassfields.⁷⁷

Sawa-grupperna dominerar längs kusten i Southwest och vidare österut in i de franskspråkiga delarna.⁷⁸ Flera indogena folkgrupper i Southwest som tillhör sawagrupperna, exempelvis bakweri, är nära relaterade till duala från staden Douala i den frankofona regionen Littoral. På liknande sätt är ett flertal etniska grupper från Northwest desamma som bamiléké i de västra frankofona regionerna. De tillhör alla grassfieldsgruppen.⁷⁹

Vidare är Southwest och Northwest två av Kameruns ekonomiskt sett framgångsrika regioner. De flesta invånarna lever av den bördiga vulkaniska jordmånen – mer än 70 procent av befolkningen sade innan den nuvarande anglofona krisen att jordbruk var deras huvudsakliga inkomstkälla⁸⁰ – därtill uppges befolkningen även vara känd för sin företagaranda. Regionerna har nära handelsförbindelser med grannlandet Nigeria⁸¹ och den största delen av oljan som utvinns i Kamerun kommer från kusten utanför Southwest.⁸²

Regionerna Southwest och Northwest är administrativt indelade i departement (fr. *département*/eng. *division*) och därunder arrondissement (fr. *arrondissement*/eng. *sub-division*), vilka motsvarar lokala råd (*local government councils*).⁸³ Buea är regionhuvudstad i Southwest och Bamenda

⁷² Norge, Landinfo, 2018-07-12, s. 7

⁷³ Ibid., s. 6

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ UI, Landguiden [betal tjänst], *Kamerun, Befolkning och språk*, [url](#) (hämtad 2018-12-10)

⁷⁶ Norge, Landinfo, s. 7

⁷⁷ ICG, 2017-08-02, s 18 f., fotnot 73

⁷⁸ Norge, Landinfo, s. 7

⁷⁹ ICG, 2017-08-02, s 18 f., fotnot 73

⁸⁰ FN, OCHA, *Cameroun: Humanitarian Response Plan 2019. Summary*, 2019-02-21, [url](#) (hämtad 2019-04-03)

⁸¹ Groupe de recherche et d'information sur la paix et la sécurité (GRIP), *Note d'analyse. Armes o au Cameroun: urgence d'une législation cohérente pour encadrer des pratiques traditionnelles*, 2016-04-04, s. 2, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

⁸² ICG, 2017-08-02, s. 1

⁸³ GRIP, *Note d'analyse. Armes artisanales au Cameroun: urgence d'une législation cohérente pour encadrer des pratiques traditionnelles*, 2016-04-04, s. 3; L'Association des Communes et Villes Unies du Cameroun (CVUC), *Région du Sud-Ouest/Région du Nord-Ouest*, 2004, [url](#) (hämtad 2019-01-21);

Den anglofona problematiken i Kamerun kan härledas till första världskrigets slut och startskottet för landets administrativa utformning. Utefter brittisk respektive fransk modell kom först skilda samhälleliga och politiska kulturer att utvecklas i landets nuvarande anglofona respektive frankofona regioner. Därefter kom den fransktalande och franskinfluerade majoriteten att under centralisering och odemokratiska former få sätta agendan för såväl engelskspråkig som franskspråkig befolkning. Gradvis försämrade förutsättningar för den anglofona minoriteten att få gehör ökade känslan av marginalisering och gav så småningom upphov till en anglofon rörelse.

Regeringens beslut att avstå från att möta självständighetsförespråkarna i förhandling och i stället gå till angrepp med dödligt våld förefaller ha fått bägaren att rinna över och åtminstone påskyndat uppkomsten av väpnade oppositionella element som med tiden kommit att slå tillbaka med oöverträffad kraft i den anglofona kontexten. Våldsspiralen har vidare fått

2019-05-27, version 1.0 19 (62)

följden att civila dragits in i krisen och utsatts för övergrepp av båda de väpnade parterna.

4. Aktörer

4.1. Anglofona aktörer

Det finns en mångfald organisationer och aktörer inom den anglofona proteströrelsen och deras strategier, metoder och mål skiljer sig utefter politiskt, geografiskt och etniskt betingade överväganden. En framträdande skiljelinje är huruvida man strävar efter en federation eller efter självständighet.⁸⁷ Det finns även de som förespråkar decentralisering.⁸⁸ En annan skillnad är huruvida man bejaktar våld eller inte. Det förekommer intern maktkamp inom rörelsen.⁸⁹ Utöver enskilda organisationer agerar flera sammanslutningar av organisationer, paraplyorganisationer samt enskilda individer.

Vad gäller anglofona separatister finns det vid sidan om flera mindre organisationer två politiska huvudgrupperingar, båda med väpnade grenar: Interim Government of the Federal Republic of Ambazonia ([IG](#)) samt Ambazonia Governing Council ([AGC](#)). Både IG och AGC säger sig vara den legitima regeringen för de anglofona regionerna.⁹⁰

Det är en mångfald grupper som uppger sig utföra väpnade aktioner, ofta på lokal nivå, och som framstår som heterogena och splittrade i sin natur.⁹¹

Enligt ICG är det frågan om sju större väpnade grupper och omkring femton mindre. Vissa av de senare grupperna är rent kriminella, andra är delvis kriminella, delvis separatistiska.⁹² En oberoende kamerunsk journalist som studerat fenomenet och talat med Human Rights Watch (HRW) i april 2018 uppskattade antalet väpnade grupper till mellan fem och tjugo aktiva i de anglofona regionerna.⁹³

De stora grupperna uppges i huvudsak rekrytera från det anglofona samhället, men även från säkerhetsstyrkor. De antar även nigerianska legosoldater som används som utbildare eller stridande. De flesta grupper har kvinnliga kombattanter. Vissa av dem uppges vara ledare på lokal nivå. De stridande är för det mesta beväpnade med lokaltproducerade traditionella skjutvapen. Det förekommer även moderna skjutvapen och raketgevär (RPG). Initialt

⁸⁷ ICG, 2017-08-02, s. 15 ff.; Norge, Landinfo, s. 9

⁸⁸ ICG, *Cameroon's Anglophone Crisis: How to get to talks?* 2019-05-02, s. 10, [url](#) (hämtad 2019-05-02)

⁸⁹ ICG, 2017-08-02, s. 15 ff.; Norge, Landinfo, s. 9

⁹⁰ ICG, 2019-05-02, s. 10 f.

⁹¹ Amnesty International, *A turn for the worse: Violence and human rights violations in anglophone Cameroon*, 2018-06-11, s. 10, [url](#) (hämtad 2019-03-19)

⁹² ICG, 2019-05-02, s. 1 ff., 12 samt Appendix A och C

⁹³ HRW, 2018-07-19, s. 20 f

finansierades grupperna nästan helt av diasporan. På senare tid har de blivit mer autonoma. Stridande ansluter sig till de väpnade grupperna av många olika anledningar: av ideologiska skäl, för att hämnas drabbade familjemedlemmar eller nedbrända hem/byar, p.g.a. arbetslöshet eller förhoppningar om ekonomisk vinning.⁹⁴

Det finns uppgifter om spänningar mellan vissa grupperingar.⁹⁵ ICG:s forskare Tanda Theophilus uppgav i en intervju med RFI i januari 2019 att grupperna ibland samarbetar, men på senare tid även börjat strida sinsemellan, något som försvagar separatistsidan.⁹⁶ Theophilus nämnde vidare flera faktorer som gjort det svårt för armén att bekämpa de väpnade grupperingarna: dels behärskar grupperna terrängen och har läger inne i skogen dit de kan dra sig tillbaka efter räder, dels har de stöd från befolkningen som gör att de kan överleva.⁹⁷

Det har även dokumenterats våldsaktioner genomförda av individer, eller grupper av individer, som agerat på eget initiativ, men som uttryckt stöd eller varit kända för att stödja väpnade grupper. Det har därför visat sig vara svårt att få bekräftat vem eller vilka som verkligen legat bakom våldsdåd.⁹⁸ Det är även svårt att bedöma hur många stridande det finns – bland annat på grund av gruppernas fragmentering och den otillgängliga terrängen.⁹⁹ ICG har uppskattat att de sju större grupperna tillsammans har mellan 2000 och 4000 stridande.¹⁰⁰

Enligt HRW har många väpnade grupper starkt stöd on-line och troligen av starka nätverk inom diasporan i USA, Storbritannien, Nigeria och Sydafrika.¹⁰¹

I följande underavsnitt presenteras mer prominenta och mer omnämnda aktörer; både väpnade och icke-våldsbejakande organisationer. Det är inte en uttömmande uppräknings av aktörer.

4.1.1. Interim Government of the Federal Republic of Ambazonia (IG)

IG utgörs av en samling organisationer däribland SCNC och SCACUF.¹⁰² När IG grundades i juni 2017 ansågs man av de flesta separatister och många

⁹⁴ ICG, 2019-05-02, s. 1 ff., 12 samt Appendix A och C

⁹⁵ Lunn, J. & Brooke-Holland, L. *The Anglophone Cameroon crisis: June 2018 update*, 2018-06-06, House of Commons Library, [url](#) (hämtad 2019-03-07)

⁹⁶ RFI, *Cameroun: situation toujours bloquée dans les zones anglophones*, 2019-01-02, [url](#) (hämtad 2019-01-02)

⁹⁷ RFI, 2019-01-02

⁹⁸ Amnesty International, 2018-06-11, s. 10

⁹⁹ ACLED, 2018-09-21; Jeune Afrique, *Cameroun: de nombreuses divisions fragmentent les séparatistes en zone anglophone*, 2018-02-19, [url](#) (hämtad 2019-02-19)

¹⁰⁰ ICG, 2019-05-02, s. 2 samt Appendix C

¹⁰¹ HRW, 2018-07-19, s. 19

¹⁰² Ibid. s. 10 not 50

anglofoner som de anglofona regionernas regering. Efter att dess frontfigur Julius Ayuk Tabe gripits i Nigeria i januari 2018 försvagades organisationen dock politiskt. IG:s ledning därefter med Ikome Sako i spetsen har kritiserats för inkompetens och korruption. Vissa aktivister ser numera IG som endast en separatistorganisation bland många andra. ICG bedömer dock IG som den mest trovärdiga och mest välfinansierade separatistorganisationen. IG har upprättat ett embryo till parlament kallat Ambazonia Recognition Coalition (ARC) samt tio ministerier. Man har även skapat Ambazonia Security Council (ASC), en plattform för samarbete mellan väpnade grupperingar under IG:s inflytande.¹⁰³ IG:s officiella mål är upprättandet av de anglofona regionernas självständighet.¹⁰⁴

4.1.2. Ambazonia Governing Council (AGC) / Ambazonian Defence Forces (ADF)

Separatiströrelsen AGC grundades 2013 av dess nuvarande ledare Ayaba Cho Lucas som är baserad i Norge.¹⁰⁵ Enligt Amnesty International är AGC den största anglofona separatistgruppen.¹⁰⁶

Ayaba Cho Lucas, som rapporteras ha en mycket stark ställning inom organisationen, ser regeringen i Yaoundé som en ockupationsmakt som tillskansar sig de anglofona regionernas resurser. AGC:s första officiella mål uppges vara att göra de anglofona regionerna omöjliga att styra genom att driva upp regeringens kostnader över intänkterna.¹⁰⁷

AGC rapporteras ha Ambazonia Defense Forces (ADF) som sin väpnade gren. ADF bildades 2017 och leds av Benedict Nwana Kuah.¹⁰⁸

Enligt Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), som kartlägger och analyserar konflikter och krissituationer i bland annat Afrika,¹⁰⁹ var ADF i september 2018 den mest omnämnda separatistgruppen i de anglofona regionerna.¹¹⁰ Områdena för ADF:s aktiviteter har varierat: under 2017 verkade man i Manyu och Mezam, medan man under 2018 utförde operationer i Boyo, Fako, Lebialem, Momo, Ndian och Koupe-Manengouba.¹¹¹ ADF-ledare uppgav 2018 att man hade fästen i Bui, Fako, Lebialem, Manyu, Meme, Mezam och Momo.¹¹² Enligt rapportering från

¹⁰³ Ibid. s. 10 f.

¹⁰⁴ Ibid. s. 11

¹⁰⁵ ICG, 2019-05-02, s. 11

¹⁰⁶ ICG, 2019-05-02, s. 11; Amnesty International, 2018-06-11, s. 10; HRW, 2018-07-19, s. 20

¹⁰⁷ The Guardian, 'This is a genocide': villages burn as war rages in blood-soaked Cameroon, 2018-05-30, [url](#) (hämtad 2019-02-21)

¹⁰⁸ Amnesty International, 2018-06-11, s. 10; Jeune Afrique, ICG - *Cameroon: Anglophone Crisis - Dialogue Remains the Only Viable Solution*, 2017-12-21, [url](#) (hämtad 2019-02-20)

¹⁰⁹ ACLED, *About ACLED*, odaterat, [url](#) (hämtad 2019-04-10)

¹¹⁰ ACLED, 2018-09-21

¹¹¹ Ibid.

¹¹² Amnesty International, *A turn for the worse: Violence and human rights violations in anglophone Cameroon*, 2018-06-11, s. 10; Jeune Afrique, ICG - *Cameroon: Anglophone Crisis - Dialogue Remains the Only Viable Solution*, 2017-12-21

HRW samma år var ADF mest aktiva i området runt den större orten Mamfe i Southwest.¹¹³ IRIN har rapporterat att ADF har ett tjugotal baser.¹¹⁴

Ayaba Cho Lucas har gjort gällande att ADF har över 1500 stridande.¹¹⁵ Andra källor menar dock att det bara rör sig om ett hundratal.¹¹⁶ Vissa kombattanter rapporteras använda droger för att motivera sig inför strid. Det förekommer även att man förlitar sig på ockulta medel, s.k. odeshi, i form av bl. a. amuletter, för att försöka få skydd mot den kamerunska armén.¹¹⁷ IRIN uppger att de flesta medlemmar går i sandaler och är beväpnade med gamla jaktgevär.¹¹⁸

Vidare uppger IRIN att hierarkin inom gruppen inte är klarlagd, men att s.k. field commanders är underordnade s.k. senior commanders som kommunicerar med sina ledare i exil via Whats App. Ayaba Cho Lucas säger sig vara ansvarig för alla ADF:s aktiviteter.¹¹⁹

Enligt lokalbefolkning i Bamenda är stöd för separatister såsom ADF inte alltid frivilligt.¹²⁰

4.1.3. Southern Cameroon National Council (SCNC)

SCNC grundades under tidigt 1990-tal och förespråkar Southwests och Northwests utträde ur Kamerun.¹²¹ Utträdet ska ske med fredliga medel.¹²² Rörelsen har vid flera tillfällen försökt få gehör för sitt mål genom att vända sig till FN.¹²³ I myndigheternas ögon är SCNC illegalt, eftersom man förespråkar utträde ur landet, vilket strider mot grundlagen.¹²⁴ Den 17 januari 2017 förbjöd regeringen organisationen explicit.¹²⁵

¹¹³ HRW, "These Killings Can Be Stopped" Abuses by Government and Separatist Groups in Cameroon's Anglophone Regions, 2018-07-19, s. 20

¹¹⁴ IRIN, Cameroon's Anglophone War, part 1: A Rifle as the Only Way Out, 2018-06-12, [url](#) (hämtad 2019-04-03)

¹¹⁵ ACLED, Picking a Fight: The Rise of Armed Separatists in Cameroon, 2018-09-21

¹¹⁶ Jeune Afrique, Cameroun: de nombreuses divisions fragmentent les séparatistes en zone anglophone, 2018-02-19

¹¹⁷ IRIN, Cameroon's anglophone war, part 2: Inside the separatist conflict, 2018-08-02, [url](#) (2019-04-03)

¹¹⁸ IRIN, Cameroon's Anglophone War, part 1: A Rifle as the Only Way Out, 2018-06-12

¹¹⁹ IRIN, Cameroon's anglophone war, part 2: Inside the separatist conflict, 2018-08-02

¹²⁰ The Guardian, 'This is a genocide': villages burn as war rages in blood-soaked Cameroon, 2018-05-30

¹²¹ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), Cameroon: The Southern Cameroons National Council (SCNC) and the Southern Cameroons Youth League (SCYL); organizational structures; leaders; activities [...], 2008-04-02, [url](#) (hämtad 2019-02-18)

¹²² ICG, Cameroon's Anglophone Crisis at the Crossroads, 2017-08-02, s. 24; Norge, Landinfo, Temanotat Kamerun: Anglofon føderalisme og separatisme, 2018-07-12, s. 9

¹²³ Kanada, IRB, 2008-04-02

¹²⁴ Kanada, IRB, The Southern Cameroons National Council (SCNC) and the Southern Cameroons Youth League (SCYL); organizational structures; leaders; activities; membership cards [...], 2014-03-11, [url](#) (hämtad den 2019-02-18); Global Security.org, Southern Cameroons National Council (SCNC), 2019-02-12, [url](#) (hämtad 2019-03-19)

¹²⁵ ICG, 2017-08-02, s. 11; RFI, Deux mouvements anglophones interdits au Cameroun, 2017-01-17, [url](#) (hämtad 2019-04-03)

2013 uppgav SCNC att deras högsta organ kallas National Council.¹²⁶ Enligt mediarapportering har SCNC utfärdat medlemskort som distribuerats i de anglofona regionerna.¹²⁷ SCNC bekräftade utfärdandet 2004 och ingav ett medlemskort till brittiska Home Office delegation vid en utredningsresa samma år. För bild av kortet, se Annex A i Home Office' rapport:¹²⁸ [url](#)

SCNC har flera fraktioner. Fragmenteringen började 1995-96 då varje fraktion fick sina egna ledare centralt, regionalt och lokalt. En gruppering som bröt sig ur SCNC är Southern Cameroons Youth League (SCYL).¹²⁹

SCNC var med och grundade paraplyorganisationen SCACUF 2017 och ingår i IG.

4.1.4. Southern Cameroons Youth League (SCYL)

SCYL rapporteras vara en utbrytargrupp från SCNC som etablerades på 1990-talet på grund av avvikande åsikter om moderorganisationens policy att verka för dialog med regeringen. SCYL menade att våld var nödvändigt.¹³⁰

Organisationens webbsida indikerade 2008 att man har ett exekutivt råd med positioner såsom nationell ordförande (*National Chairman*) och generalsekreterare (*Secretary-General*). Information från samma år indikerar att ledarskiktet finns utanför Kamerun. Webbsidan angav även att SCYL:s medlemskort utfärdas av dess internationella sekretariat i Nederländerna och generellt undertecknas av gruppens generalsekreterare. Även chefen för det internationella sekretariatet uppgavs dock ha befogenhet att skriva under. På webbsidan sades även att SCYL var öppet för personer som stöder gruppens sak oaktat nationalitet eller ras. SCYL tros i stor utsträckning bedriva aktiviteter på internationell nivå och man har kontor i flera länder.¹³¹

4.1.5. Southern Cameroons Defence Forces (SOCADEF)

SOCADEF är en anglofon milis ledd av Ebenezer Akwanga.¹³² HRW uppger att även en person benämnd general Molua C har en ledande befattning. Akwanga bor i USA. Gruppen rapporteras vara närvarande i Meme, ett departement inom Southwest.¹³³ Gruppen sägs vara den väpnade grenen av Ambazonia People's Liberation Movement (APLM).¹³⁴

¹²⁶ Kanada, IRB, 2014-03-11

¹²⁷ Ibid.

¹²⁸ Storbritannien, Home Office, *Report of Fact-Finding Mission to Cameroon, 17-25 January 2004*, 2004-01-25, s. 9, [url](#) (hämtad 2019-04-11)

¹²⁹ Ibid.; Kanada, IRB, 2014-03-11

¹³⁰ ICG, 2017-08-02, s. 7

¹³¹ Kanada, IRB, 2008-04-02

¹³² Jeune Afrique, 2018-02-19

¹³³ HRW, 2018-07-19, s. 20; ICG, 2019-05-02, s. 32

¹³⁴ ICG, 2019-05-02, s. 10, not 48

Märk väl: SOCADEF och SCDF är förkortningar på två olika separatistgrupperingar med samma namn.¹³⁵

4.1.6. Cameroon Anglophone Civil Society Consortium (CACSC)

I december 2016 bildade jurister och lärare Cameroon Anglophone Civil Society Consortium (CACSC), även kallat the Consortium. Inledningsvis bestod rörelsen av fyra juristsammanslutningar och ett flertal lärarfackföreningar. Till ledare (president) antogs Félix Khongo Agbor Balla, till generalsekreterare Fontem Neba och till skattmästare Wilfred Tassang.¹³⁶

CACSC och dess aktiviteter är illegala i Kamerun sedan januari 2017, då förhandlingar mellan rörelsen och statsmakten haltade. Vid samma tid greps Balla och Neba och åtalades inför militärdomstol med risk för att dömas till döden. I slutet av augusti 2017 lades åtalet dock ned och de två ledarna försattes på fri fot.¹³⁷

Vid ett möte med Chatham House i november 2017 uppgav Balla att han var delaktig i bildandet av CACSC för att skapa en sammanhållen röst för de olika grupperingarnas intressen. Redan från början var rörelsens krav att det anglofona delarna av Kamerun skulle representeras inom en federation. Balla uppgav vid samma möte att i den rådande spända situationen behövs förtroendebyggande åtgärder och en national dialog. Som villkor för förhandlingar med regeringen ställde CACSC krav på frigivning av gripna, liksom fullständig amnesti för de inom den anglofona diasporan som svartlistats av kamerunska myndigheter.¹³⁸

4.1.7. Southern Cameroons Ambazonia Consortium United Front (SCACUF)

Den 26 februari 2017 gick ledarna för ett flertal anglofona rörelser, bl.a. SCNC, SCYL, CACSC och AGC, samman och bildade SCACUF – en paraplyorganisation som syftar till att samordna organisationernas strävanden. Man kom överens om strukturerna för ett permanent sekretariat med huvudkontor i Buea samt närvaro utomlands.¹³⁹ Den 8 juli 2017 valde SCACUF Sisiku Julius Ayuk Tabe som sin ledare och som interim-president över ”Republiken Ambazonia”; enheten de menar har suveränitet över

¹³⁵ Amnesty International, 2018-06-11, s. 10

¹³⁶ ICG, 2017-08-02, s. 11

¹³⁷ Chatham House, Dr Nkongho Felix Agbor Balla, Centre for Human Rights and Democracy in Africa (CHRD): *The Cameroon Anglophone Crisis: Examining Escalation and Seeking Solutions*, 2017-11-02, [url](#) (hämtad 2019-03-05); Africa Research Institute, *Interview with Nkongho Felix Agbor Balla, The Anglophone crisis in Cameroon*, 2017-10-23, [url](#) (hämtad 2019-03-05); Le Monde, 2017-06-07; Lunn, J. & Brooke-Holland, L, 2018-06-06

¹³⁸ Chatham House, Dr Nkongho Felix Agbor Balla, Centre for Human Rights and Democracy in Africa (CHRD), 2017-11-02; Africa Research Institute, 2017-10-23

¹³⁹ *Daily News, Southern Cameroons (Ambazonia) Groups Create United Front, Ban all CPDM Activities in the Territory*, 2017-03-15, [url](#) (hämtad 2019-03-05)

området motsvarande det forna brittiskadministrerade Southern Cameroons.¹⁴⁰

4.1.8. Övriga anglofona grupperingar

Utöver de exempel på *väpnade* anglofona grupperingar som återfinns ovan finns ett antal ytterligare våldsbejakande aktörer.

- Lebialem Red Dragons som uppges finnas i det administrativa området Lebialem i Southwest¹⁴¹

- Ambazonia Self-Defence Council som innefattar Ambazonia Restoration Army (enligt uppgift ledda av den tidigare polisen Paxson Agbor), Tigers of Ambazonia (med förekomst i de administrativa områdena Meme och Manyu i Southwest); Southern Cameroons Defense Forces (SCDF) (leda av Nso Foncha Nkem) samt Manyu Ghost Warriors (närvarande i det administrativa området Manyu i Southwest).¹⁴²

- Vipers¹⁴³

- Ambaland Forces¹⁴⁴

HRW rapporterar att det är oklart hur dessa grupperingar är uppbyggda. Enligt lokala källor har somliga av dem representation på bynivå som rapporterar till regionala befälhavare.¹⁴⁵

Se även ICG:s lista över väpnade grupperingar publicerad den 2 maj 2019 (Appendix C):¹⁴⁶ [url](#)

4.2. Statliga aktörer

4.2.1. Forces armées camerounaises (FAC)

Kameruns väpnade styrkor heter Forces armées camerounaises (FAC) och indelas i två kategorier: styrkorna under försvarsministeriet (armén, flygvapnet, marinen, gendarmeriet och räddningstjänsten) och styrkorna direkt under presidenten: presidentgardet Garde Présidentielle (GP) och insatsstyrkan Brigade d'Intervention rapide (BIR).¹⁴⁷

¹⁴⁰ HRW, 2018-07-19, s. 15 f.

¹⁴¹ HRW, 2018-07-19, s. 20 f.; ICG, 2019-05-02, s. 32

¹⁴² Ibid.

¹⁴³ Jeune Afrique, 2018-02-19

¹⁴⁴ Ibid.

¹⁴⁵ HRW, 2018-07-19, s. 20 f.

¹⁴⁶ ICG, 2019-05-02, s. 32 f.

¹⁴⁷ Osidimbea. La Mémoire du Cameroun, *Ministère de la Défense*, odaterat, [url](#) (hämtad 2019-03-07)

Enligt Hans de Marie Heungoup, verksam vid ICG, bestod FAC (inklusive gendarmeriet, BIR och GP) av 40 000 man 2011. Av dessa tillhörde en fjärdedel specialförband.¹⁴⁸

Armén är på plats i anglofona Kamerun åtminstone sedan demonstrationerna i november 2016. Närvaron förstärktes i februari 2018 då president Paul Biya upprättade en ny militärregion av regionerna West och Northwest med högkvarter i Bamenda.¹⁴⁹ Utöver armén rapporteras även gendarmeriet och, framför allt, BIR, delta i våldsamheter i de anglofona regionerna.¹⁵⁰

Den 7 februari 2019 minskade USA sitt militära stöd till Kamerun på grund av uppgifter om människorättsbrott begångna i samband med operationer mot separatister i Southwest och Northwest.¹⁵¹

4.2.1.1. *Brigade d'Intervention rapide (BIR)*

Insatsstyrkan Bataillon léger d'Intervention (BLI) skapades 1999 i syfte att bekämpa den omfattande banditism som förekom i landets skogsområden och för att bevaka gränserna. BLI blev 2008 BIR, en specialstyrka under presidentens kontroll.¹⁵² BIR:s trupper uppges vara utanför den normala militära befälsordningen.¹⁵³ GlobalSecurity.org rapporterade 2016 att BIR bestod av tre snabbinsatsbataljoner stationerade i Douala, Tiko och Koutaba: Bataillon Special Amphibie (BSA), Bataillon des Troupes Aeroportees (BTAP) och Bataillon Blinde de Reconnaissance (BBR).¹⁵⁴ Enligt Hans de Marie Heungoup bestod BIR och presidentgardet av 6000 man 2011.¹⁵⁵

Enligt US Department of State har gendarmeriet historiskt sett varit den säkerhetsstyrka som haft ansvaret i rurala områden. Mer och mer har dock BIR kommit att ansvara för säkerheten på landsbygden i de anglofona regionerna.¹⁵⁶

BIR rapporteras ha haft ett gott rykte bland befolkningen för sina åtgärder mot vägpirater i norra Kamerun i början av 2000-talet och för sin professionalism.¹⁵⁷ Sedan 2017 har ryktet dock svärtats efter Amnesty

¹⁴⁸ Heungoup, Hans de Marie, *Le BIR et la GP dans la politique de défense et de sécurité du Cameroun. Socioanalyse du rôle présidentiel, des concepts stratégiques et d'emploi des forces*, 2011, [url](#) (hämtad 2019-04-08)

¹⁴⁹ RFI, *Cameroun: Paul Biya crée une «région militaire» dans une province anglophone*, 2018-02-24, [url](#) (hämtad 2019-03-07); Schweiz, Secrétariat d'Etat aux migrations (SEM), *Note Cameroun, Crise du Cameroun anglophone*, 2018-09-25, s. 11, [url](#) (hämtad 2019-04-08)

¹⁵⁰ HRW, *Cameroon: New Attacks on Civilians By Troops, Separatists*, 2019-03-28, [url](#); USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Cameroon*, 2019-03-13, s. 7, [url](#) (hämtad 2019-04-08)

¹⁵¹ UI, Landguiden [betaltjänst], *Kamerun, Kalendarium*, [url](#) (hämtad 2019-04-08)

¹⁵² Jeune Afrique, *Cameroun: la politique du BIR*, 2013-04-30, [url](#) (hämtad 2019-03-07)

¹⁵³ GlobalSecurity.org, *Army - order of battle*, 2016-09-26, [url](#) (hämtad 2019-03-07)

¹⁵⁴ Ibid.

¹⁵⁵ Heungoup, Hans de Marie, 2011

¹⁵⁶ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 7

¹⁵⁷ Jeune Afrique, 2013-04-30; GlobalSecurity.org, 2016-09-26

Internationals rapportering i juli samma år om styrkans användning av tortyr vid insatser mot Boko Haram.¹⁵⁸

4.3. Andra aktörer

ICG uppger att de väpnade separatisterna inte enbart konfronterar statens säkerhetsstyrkor utan även regeringsvänliga s. k. självförsvarsgrupper. Samma källa anger även att kriminella gäng har tagit fasta på det kaosartade läget och utökat sina aktiviteter.¹⁵⁹

4.4. Lifos kommentar

Den anglofona rörelsen består av en diversifierad sammansättning av aktörer; stora som små, vissa fredliga, andra våldsamma och ljusskygga. De har varierande mål, strategier och förhållanden till diasporan och agerar i en orolig och ibland mycket otillgänglig omgivning. Konfrontationer inom rörelsen rapporteras förekomma. Sammantaget försvårar detta möjligheterna att få en tydlig bild av den anglofona rörelsens styrka och geografiska fördelning. Den tillgängliga informationen om de väpnade grupperingarnas interna organisation är dessutom mycket bristfällig; så även bilden av de anslutnas profiler. Splittringar och motsättningar inom den anglofona rörelsen kan lyftas fram som en svaghet, då man genom dessa förlorar energi och möjligheter att ta fasta på synergier såsom en kraft i samförstånd.

Vidare kan kopplingarna mellan anglofona organisationer och diaspora särskilt noteras, även vad avser åtminstone vissa våldsbejakande rörelser. I vilken utsträckning och på vilket sätt samröret i detalj gestaltar sig är oklart för Lifos, men så pass starkt stöd som styrning och instruktioner rapporteras för vissa grupper. Eftersom sambandet med diasporan även framgår av öppen rapportering finns det fog att utgå från att regeringen är väl medveten om kopplingarna och beaktar dem i sina säkerhetsstrategier mot separatism.

Vad beträffar de statliga aktörerna torde den stärkta militära närvaron i de anglofona regionerna, trots den alltjämt pågående säkerhetsproblematiken i landets norra delar, understryka allvaret i det potentiella hot mot statens enhet som statsmakten ser i våldsutvecklingen. Även det presidentkontrollerade BIR:s utökade ansvar över säkerheten i området kan vara en liknande indikation.

¹⁵⁸ Amnesty International, *Cameroon: Amnesty report reveals war crimes in fight against Boko Haram, including horrific use of torture*, 2017-07-20, [url](#) (hämtad 2019-03-07)

¹⁵⁹ ICG, *10 Conflicts to Watch in 2019*, 2018-12-28

5. Säkerhetssituationen

5.1. Övergripande händelseutveckling

Sedan de storskaliga demonstrationerna för att fira det anglofona områdets symboliska självständighet hösten 2017 har militariseringen i Southwest och Northwest tilltagit samtidigt som väpnade separatistgrupperingar framträtt. De väpnade elementen strider mot statens säkerhetsstyrkor och på senare tid även i viss mån sinsemellan.¹⁶⁰

2018 tog väpnade grupper gradvis kontroll över vissa rurala och perifera urbana områden. Sedan september 2018 har de behövt anpassa sin närvaro efter militära offensiver, men trots förluster behåller de styrkepositioner i de flesta rurala områden. De har där upprättat vägsräddningar och säkerhetskontroller. Man har även organiserat attacker mot städer som Buea och Bamenda. Enligt ICG:s rapportering håller grupperna territoriella fickor i områden där Southwest respektive Northwest gränsar till Nigeria.¹⁶¹

Båda parter har utsatt civila för dödsskjutningar och andra svåra människorättsbrott. Våldet har i begränsad utsträckning, så vitt framgår, spritt sig till den närliggande regionen West. Lifos har därtill identifierat två incidenter i regionen Littoral.¹⁶²

Säkerhetssituationen som betecknas som flyktig och oförutsägbar med sina stridigheter försvårar förflyttningar och därmed även biståndsinsatser, människors flykt samt NGO:ers och andra aktörers insyn – inte minst i avlägsna delar och skogsområden.¹⁶³ Även dåliga vägförhållanden har negativ inverkan på tillgängligheten.¹⁶⁴ Lifos finner att dessa omständigheter försvårar möjligheterna att få korrekt information om händelseutvecklingen. De borgar för mörkertal både vad avser våldets gestaltning och omfattning.

ACLED har rapporterat att de militanta anglofona separatisterna med tiden ändrat taktik. Initialt bestod strategin av att attackera statliga kontrollposter och baracker, utföra bakhåll och utlösa sprängladdningar mot säkerhetsstyrkor. I allt större utsträckning har de sedan kommit att även fokusera på civila och tjänstemän. I vad som framstår som en kampanj mot personal inom utbildningsväsendet har skolor och lärare utsatts för övergrepp. ACLED skriver att detta kan vara en taktik för att tvinga ut statens närvaro

¹⁶⁰ Reuters, *Cameroon's main opposition leader charged with rebellion – lawyer*, 2019-02-13, [url](#) (hämtad 2019-02-14); ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*, nedladdningsbar Excel-fil, odaterad, [url](#) (hämtad 2019-03-26); HRW, *Cameroon: New Attacks on Civilians By Troops, Separatists*, 2019-03-28, [url](#) (hämtad 2019-03-28); Lunn, J. & Brooke-Holland, L., 2018-06-06; RFI, 2019-01-02

¹⁶¹ ICG, 2019-05-02, s. i, 3, 30

¹⁶² Reuters, 2019-02-13; ACLED, *Data, Curated data files, Africa* (nedladdningsbar Excel-fil); HRW, 2019-03-28

¹⁶³ FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West. Situation Report No. 2, As of 31 December 2018*, 2019-01-18, [url](#) (hämtad 2019-03-19); HRW, 2019-03-28

¹⁶⁴ FN, UNICEF, *Cameroon: North-West and South-West Crisis. Snapshot January 2019*, 2019-01-31, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

från den glesbefolkade landsbygden och därigenom motverka dess kapacitet att förmedla basala tjänster.¹⁶⁵ En vanlig uppfattning är också att de väpnade gruppernas angrepp mot utbildningsväsendet är ett sätt att försöka omöjliggöra regeringens styre av de anglofona regionerna.¹⁶⁶

Den största delen av väpnade gruppers aktiviteter tillskrivs i rapporteringen *ambazoniska separatister*, en övergripande benämning som innefattar en mångfald olika väpnade separatistgrupperingar. ACLED konstaterar att dessa aktörer har dödat civila och även utsatt dem för andra former av övergrepp. Betydligt mer frekventa och dödliga uppges dock gruppernas konfrontationer med statens säkerhetsstyrkor varit. Enligt ACLED:s rapportering drabbade dessa parter samman 13 gånger under 2017, vilket resulterade i 39 rapporterade dödsoffer. Under 2018, fram till slutet av september, hade frekvensen uppnått 83 konfrontationer och 295 rapporterade dödsoffer.¹⁶⁷

Medan topparna av antalet registrerade våldsincidenter noterades i september och oktober 2018 och därefter avtog har sammandrabbningar mellan väpnade separatister och säkerhetsstyrkor blivit allt frekventare under det första kvartalet 2019, vilket även lett till att fler övergrepp mot civila utförts av båda sidor.¹⁶⁸

Enligt ICG finns det för närvarande ingen politisk dialog mellan regeringen och separatisterna.¹⁶⁹

5.1.1. November 2018

OCHA rapporterade den 30 november 2018 att krisen försämrats avsevärt under föregående halvår. Utvecklingen bedömdes bland annat bero på händelser såsom skolårets början, presidentvalet, årsdagen för upproret (den 1 oktober) samt rörelsebegränsningar i de anglofona regionerna (utgångsförbud förlängdes i Northwest, icke-statliga aktörer utfärdade påbud om *No movement* och ett ökat antal officiella och informella kontrollposter sattes upp). OCHA uppgav vidare att det skett en spridning av icke-statliga väpnade grupper medan regeringen stramat åt säkerheten med utgångsförbud.¹⁷⁰ Säkerhetssituationen beskrevs den 30 november 2018 som volatil i både Northwest och Southwest. I Southwests Buea och Mumba rapporterades ett oroväckande antal kidnappningar och andra attacker mot skolor vilket skulle kunna indikera en stärkt kampanj mot skolor från den väpnade oppositionens sida. Säkerhetsstyrkorna fortsatte sina operationer mot separatistgrupper, bland annat kring Kumba.¹⁷¹ I Northwest

¹⁶⁵ ACLED, *Ambazonian Separatists in Cameroon*, 2018-05-04, [url](#) (hämtad 2019-03-21)

¹⁶⁶ HRW, 2018-07-19, s. 1

¹⁶⁷ ACLED, 2018-09-21

¹⁶⁸ HRW, 2019-03-28; ACLED, *Regional Overview – Africa 2 april 2019*, 2019-04-02, [url](#) (hämtad 2019-04-04)

¹⁶⁹ ICG, 2019-05-02, s. i,

¹⁷⁰ FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West Crisis. Situation Report N1. As of 30th November, 2018*, 2018-11-30, [url](#) (hämtad 2019-03-19)

¹⁷¹ Ibid.

skedde våldsamma konfrontationer mellan väpnade separatister och säkerhetsstyrkor, bland annat i form av bakhåll mot säkerhetsstyrkor och attacker mot militärbaser. OCHA bedömde utvecklingen som en indikation på ökad militär kapacitet hos separatisterna. Väpnade incidenter var särskilt noterbara i Bali och Jakiri. Även i Northwest rapporterades om kidnappningar. I Bamenda ändrades utgångsförbudet från kl. 18-06 till kl. 21-09. Med beaktande av nivån av incidenter bedömde OCHA att ändringen tydde på en politisk mjukare ansats snarare än ett förbättrat säkerhetsläge. Oroligheterna fortsatte och både statliga och icke-statliga aktörer utövade kontroll över berörd befolkning, så även med våldsamma medel.¹⁷²

Den 19 november 2018 rapporteras anglofona separatister även ha genomfört en räd utanför de anglofona regionerna, närmare bestämt i regionen West som angränsar Northwest och Southwest i öst. Separatister uppges ha attackerat kamerunska soldater och satt eld på ett flertal byggnader i Bali-Nyonga, Bamboutos.¹⁷³

5.1.2. December 2018

Den 31 december 2018 rapporterades säkerhetsläget i de anglofona regionerna alltså vara oroligt med fortsatta väpnade attacker och sammandrabbningar mellan militär och väpnade grupper. Bruk av hemmagjorda sprängladdningar (*Improvised explosive devices*) förekom i båda regioner. I Muyuka och Ekona i Southwest rapporterades ökad närvaro av väpnade grupper. OCHA rapporterade att det vid årets slut hade registrerats 1245 incidenter gällande fysiskt och rättsligt skydd sedan krisens början.¹⁷⁴

Mellan den 23 och 27 december utförde separatister ytterligare attacker i den frankofona regionen West. Flera personer rapporteras ha dödas och 15 kidnappats. 86 hem uppgavs ha bränts ned.¹⁷⁵

Efter att ha intervjuat säkerhetsstyrkor och anglofona journalister rapporterade ICG att armén inte förmådde garantera säkerheten i städer eller upprätthålla full kontroll på landsbygden.¹⁷⁶

5.1.3. Januari 2019

I början av januari 2019 skrev RFI att våldsamheter relaterade till den anglofona krisen inträffade nästan dagligen i Southwest och Northwest.¹⁷⁷

¹⁷² Ibid.

¹⁷³ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

¹⁷⁴ FN, OCHA, 2019-01-18

¹⁷⁵ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

¹⁷⁶ ICG 2019-05-02, s. 2 inkl. not 5

¹⁷⁷ RFI, 2019-01-02

ICG:s forskare Tanda Theophilus uppgav i en intervju med RFI i januari 2019 att grupperna ibland samarbetar, men på senare tid även har börjat strida sinsemellan, vilket försvagar separatistsidan.¹⁷⁸

Enligt OCHA var säkerhetsläget fortsatt oroligt i Southwest och Northwest den 31 januari 2019 med attacker och stridigheter mellan militär och väpnade grupper. Våldet ledde till såväl dödsoffer som förödelse. Stridigheterna fortsatte att kräva civila dödsoffer genom indirekt eld, räder mot byar och riktade mord. De militära operationerna ökade i båda regioner samtidigt som rörelsemöjligheterna var fortsatt begränsade med utgångsförbud i Northwest, en deklaration om "No Movement" från icke-statliga aktörer och ett ökat antal av officiella och informella kontrollposter. Samma källa rapporterade om trakasserier vid officiella poster.¹⁷⁹

5.1.4. Februari 2019

EU:s biståndsorgan ECHO uppgav att krisen hade förvärrats ytterligare under första hälften av februari 2019 med ett ökat antal säkerhetsincidenter.¹⁸⁰ Den sista februari karaktäriserade UNHCR situationen i Northwest och Southwest som volatil och oförutsägbart med fortsatta väpnade attacker, förstörelse av infrastruktur och egendom samt kidnappningar. Samma källa bedömde att det oroliga säkerhetsläget skulle förbli oförändrat eller eskalera.¹⁸¹ OCHA å sin sida ansåg att säkerhetssituationen i de anglofona regionerna försämrats ytterligare i februari och betonade att skolor och sjukhus särskilt ansatts med kidnappningsincidenter och mordbrand. Militära operationer blev fler och konfrontationer parterna emellan skedde i nästan samtliga departement i de två regionerna. Vid månadens slut såg man dock en nedgång i våldet.¹⁸²

Enligt IPS News bedömde många att Kamerun stod på randen till ett inbördeskrig (något som ICG även uttalade redan vid årsskiftet 2018-19).¹⁸³

UNHCR rapporterade den 28 februari 2019 att totalt 1947 skyddsincidenter dokumenterats i de båda anglofona regionerna sedan mitten av november. De vanligaste incidenterna och övergreppen rapporterade av internflyktingar rörde förstörelse av egendom, brott mot rätten till liv och fysisk integritet, liksom sexuellt och könsbaserat våld.¹⁸⁴

¹⁷⁸ Ibid.

¹⁷⁹ FN, OCHA, Cameroon: *North-West and South-West. Situation Report No. 3, As of 31 January 2019*, 2019-01-31, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

¹⁸⁰ EU, ECHO, *ECHO Daily Flash of 14 February 2019. Cameroon – Forced Displacement in the Northwest and Southwest Regions*, 2019-02-14, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

¹⁸¹ FN, UNHCR, *Cameroon Factsheet, February 2019*, 2019-02-28, [url](#); FN, UNHCR, *CAMEROON, UNHCR Buea IDP Response Operational Update: North West and South West Regions*, 2019-02-28, [url](#) (båda hämtade 2019-03-20)

¹⁸² FN, OCHA, Cameroon: *North-West and South-West. Situation Report No.4, As of 28 February 2019*, 2018-02-28, [url](#) (hämtad 2019-03-29)

¹⁸³ Inter Press Service, *International Women's Day in Cameroon: A Day for All Women?* 2019-03-08, [url](#) (hämtad 2019-03-20); ICG, *10 Conflicts to Watch in 2019*, 2018-12-28

¹⁸⁴ FN, UNHCR, *UNHCR Buea IDP Response Operational Update: North West and South West Regions, 18 February – 22 February 2019*, 2019-02-28, [url](#) (hämtad 2019-03-26)

ACLED rapporterade att våldsincidenter förknippade med den anglofona krisen minskat kraftigt sedan kulmen i oktober 2018, då staten och väpnade grupperingar konfronterades i stridigheter (battles) mer än 40 gånger. Fram till den 9 februari 2019 kunde man dock skönja en ökning på nytt. Enligt samma källa resulterade våldet i Southwest och Northwest i dussintals civila dödsoffer mellan den 1 och 9 februari 2019. De flesta uppges ha omkommit till följd av säkerhetsstyrkornas våld.¹⁸⁵

ACLED rapporterade fortsatt att en skarp ökning av antalet civila dödade av säkerhetsstyrkor under början av 2019. Sedan 2018 har nästan hälften av allt riktat våld mot civila i de anglofona regionerna varit kopplat till de statliga aktörerna. Samma källa var av uppfattningen att ökningen av statens fokus på civila förebådade ytterligare internflykt och en utdragen krissituation med hårdföra militära operationer året ut.¹⁸⁶ Den 6 februari 2019 rapporterades återigen en våldsincident i regionen West när separatister bränt en skola.¹⁸⁷

Den 21 februari 2019 beskrev OCHA läget i Southwest och Northwest som ett *klimat av terror* där skyddet av civila är särskilt hotat och där fler än 430 000 människor tagit till flykt i fyra regioner.¹⁸⁸

5.1.5. Mars 2019

HRW uppgav den 28 mars 2019 att sammandrabbningar mellan väpnade separatister och säkerhetsstyrkor blivit frekventare sedan oktober 2018, vilket lett till att fler övergrepp mot civila har utförts av båda sidor – samtidigt som rösterna för självständighet blev allt fler.¹⁸⁹

ACLED rapporterade den 2 april 2019 att våldsincidenterna relaterade till den anglofona krisen som de registrerat hade legat på en stadig reducerad nivå sedan topparna i september och oktober 2018. De rådande konfliktmönstren visade dock på en avsevärd ökning i frekvens och dödlighet i båda sidors våld mot civila. Hälften av noteringarna om våld mot civila de uppmärksammat under mars månad var relaterade till regeringsstyrkornas nya säkerhetsoperationer i Northwest i mitten av mars. Operationerna omfattade räder i nästan ett dussin byar och ska ha lett till dödandet av 27 civila mellan den 14 och 28 mars 2019. Majoriteten av resterande våldsincidenter mot civila gällde kidnappningar i Southwest och Northwest utförda av separatister/okända beväpnade aktörer.¹⁹⁰

Vid FN:s människorättsråds session i Genève den 21 mars 2019 uttryckte Storbritannien sin djupa oro över situationen i Southwest och Northwest som

¹⁸⁵ ACLED, *Crackdowns, "Ghost-Towns," and Violence against Civilians in Anglophone Cameroon*, 2019-02-14, [url](#) (hämtad 2019-03-26)

¹⁸⁶ ACLED, 2019-02-14

¹⁸⁷ Ibid.

¹⁸⁸ FN, OCHA, 2019-02-21

¹⁸⁹ HRW, 2019-03-28

¹⁹⁰ ACLED, *Regional Overview – Africa 2 april 2019*, 2019-04-02

man betecknade som allt mer försämrade och utmärkt av människorättsbrott och höga våldsnivåer. Storbritannien uppmanade även Kameruns regering att samarbeta med FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter för att hitta en fredlig lösning.¹⁹¹

5.2. Detaljerad händelseutveckling

En stor del av informationen i detta avsnitt kommer från konfliktprojektet ACLED.¹⁹² Projektet uppger att den största delen av uppgifterna är insamlade från öppna källor och därför kan ge en underskattad bild av antalet incidenter. Vidare signalerar man att statistiken om dödsoffer är särskilt sårbar för partisk och inkorrekt rapportering. Följaktligen understryker ACLED vikten av stor försiktighet vid beaktandet av dödstalen.¹⁹³

För ytterligare detaljer om våldsincidenterna i Kamerun som ACLED registrerat, se deras kontinuerligt uppdaterade Exceldokument för Afrika: [url](#)

5.2.1. Situationen i Northwest

Från den 1 december 2018 till den 31 mars 2019 registrerade ACLED 66 våldsincidenter som var relaterade till eller, i vissa fall, förefaller vara relaterade till, den anglofona krisen i regionen Northwest.¹⁹⁴

I december 2018 registrerades 15 våldsincidenter som uppgavs ha orsakat 21 dödsfall. Fem incidenter utgjorde väpnade sammandrabbningar mellan separatister och militären och tre separatistattacker mot statliga mål, inklusive regionens guvernör. Därtill rapporterades, från separatisternas sida, flera kidnappningar samt attacker mot personal inom utbildningsväsendet.¹⁹⁵

I januari 2019 noterades tio våldsincidenter, varav sex väpnade sammandrabbningar, och ett bakhåll mot en militär konvoj. Två fall av kidnappningar av skolpersonal/elever rapporterades. Våldet uppgavs ha lett till 21 dödsoffer.¹⁹⁶

I februari 2019 registrerade ACLED 15 våldsincidenter, varav åtminstone en sammandrabbning mellan väpnade separatister och militär. Militären rapporterades ha skjutit ihjäl minst 13 civila under en period av cirka 4 dagar. Vid ett av tillfällena uppgavs minst nio personer ha släpats ut från sina hem i Bamenda och skjutits efter det att separatistattacker genomförts. Den 17-18 februari rapporteras militären ha skjutit civila, bränt ett sjukhus liksom

¹⁹¹ Storbritannien, Gov.uk, *Human Rights Council 40: Cameroon*, 2019-03-21, [url](#) (2019-04-05)

¹⁹² Se ACLED, *About ACLED*, odaterat

¹⁹³ ACLED, *Methodology*, [url](#); EU, EASO, *EASO Country of Origin Information Report - Nigeria. Security situation*, 2018-11-01, s. 12, [url](#) (båda hämtade 2019-03-27)

¹⁹⁴ Se karta i rapportens början

¹⁹⁵ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*, nedladdningsbar Excelfil, odaterad

¹⁹⁶ Ibid.

bostadshus i flera områden i Kumbo. Separatister attackerade orten Ndu i Donga - Mantung, där de satte eld på bostäder till medlemmar av det styrande partiet CPDM samt dödade två civila. Två kidnappningsincidenter registrerades, varvid den ena drabbade över hundra elever och några lärare. De kidnappade frigavs efter förhandlingar om att lägga ned skolan i fråga. Våldsincidenterna uppges ha lett till 26 dödsoffer.¹⁹⁷

I mars 2019 noterade ACLED 26 våldsincidenter, varav 8 sammandrabbningar mellan väpnade separatister och militär. Nio incidenter inbegrep militära styrkor som dödade civila och brände bostäder i byar, oftast i samband med militära operationer. Därtill noterades tre kidnappningsincidenter som drabbade en traditionell makthavare (s.k. fon), den regionale chefen för miljö- och naturskyddsfrågor samt skolelever. Ytterligare två kidnappningar utfördes av okända förövare. Våldsincidenterna i mars anges ha krävt 47 dödsoffer.¹⁹⁸

5.2.2. Situationen i Southwest

Under perioden den 1 december 2018 till den 31 mars 2019 registrerade ACLED 61 våldsincidenter relaterade till eller, i vissa fall, förefaller vara relaterade till, den anglofona krisen i regionen Southwest.¹⁹⁹

I december 2018 registrerades nio våldsincidenter, varav fyra utgjordes av sammandrabbningar mellan militär och väpnade separatister. Dagen efter en av stridigheterna attackerade militären civila på samma plats – de flesta buss- och taxichaufförer. Ytterligare incidenter var ett attentat utfört av okända aktörer mot en jurist samt en separatistgrupperings gripande av en katolsk präst. Våldsincidenterna rapporteras ha skördat åtta dödsoffer.²⁰⁰

I januari 2019 registrerades 14 våldsincidenter, varav 6 utgjordes av väpnade sammandrabbningar mellan militär och separatister. Separatister attackerade sedan en gummiplantage, varpå de uppges ha skurit fingrarna av omkring sex av plantagens anställda. Ytterligare incidenter inkluderade attacker mot en skola och ett fordon med civila, mordbrand av en traditionell ledares hus samt två kidnappningar – samtliga utförda av oidentifierade våldsverkare. Våldsincidenterna uppges ha skördat 24 dödsoffer.²⁰¹

Utöver ACLED:s uppgifter rapporterade OCHA att militären dödat 11 personer i Mpundu-Balong den 25 januari p.g.a. misstankar om väpnad separatism.²⁰²

¹⁹⁷ Ibid.

¹⁹⁸ Ibid.

¹⁹⁹ Se karta i rapportens början

²⁰⁰ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²⁰¹ Ibid.

²⁰² FN, OCHA, *North-West and South-West Crisis. Situation Report N1. As of 31st January, 2019, 2019-01-31,*

[url](#) (hämtad 2019-03-27)

I februari 2019 registrerades 23 våldsincidenter, varav åtminstone 7 utgjordes av sammandrabbningar mellan militär/gendarmeri och separatister. Vidare rapporterades väpnade separatister ha utfört attacker mot civila på flera orter, bland annat mot ett sjukhus då fyra personer omkom. De ska även ha utfört riktade attacker mot högt uppsatta myndighetspersoner, bl. a. Southwests guvernör. En oidentifierade väpnad grupp attackerade en plantage och skar av fingrar och öron på ett flertal anställda. Militära styrkor rapporterades bland annat ha dödat 14 personer på en marknad i Meme. Våldsincidenterna uppges ha skördat 54 dödsoffer.²⁰³

UNHCR rapporterade att observatörer dokumenterat 47 fall av människorättsbrott och övergrepp i Southwest under perioden 18 - 22 februari.²⁰⁴

I mars 2019 registrerade ACLED 15 våldsincidenter, varav 6 signalerade sammandrabbningar mellan militären och väpnade separatister. Oidentifierade väpnade element rapporterades ha kidnappat en tjänsteman och attackerat en skola. Vidare demonstrerade journalister för fred, varpå säkerhetsstyrkor skadade och arresterade flera demonstranter. 18 dödsoffer uppgavs ha dödats till följd av våldsincidenterna i mars.²⁰⁵

5.2.3. Situationen i andra berörda regioner

Utöver Southwest och Northwest har det rapporterats om våldsincidenter i de frankofona regionerna West (Ouest) och Littoral.²⁰⁶

I West registrerade ACLED sex våldsincidenter mellan den 23 december 2018 och den 31 mars 2019. En av incidenterna tog form av en väpnad sammandrabbning mellan militär och anglofona separatister. Vid tre tillfällen i slutet av december attackerade separatister Bagourain, i departementet Noun som angränsar Southwest, varpå 5 personer dödades, 15 kidnappades och cirka 90 hem brändes ned. I januari 2019 kidnappade separatister en rektor i Bamenyam, Galim, och i februari brände de en skola och en rektors fordon i Babajou, Bamboutos. Den totala rapporterade dödssiffran vid de sex incidenterna var fem döda.²⁰⁷

I Littoral rapporterades förmodade anglofona separatister ha attackerat en skola i Penda Mboko (angränsande Southwest) den 29 oktober 2018. Endast materiell förstörelse omnämndes. Därefter, fram till den 31 mars 2019, har ACLED registrerat ytterligare en våldsincident i Littoral relaterad till den anglofona krisen: den 18 mars 2019 uppgavs väpnade separatister ha

²⁰³ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²⁰⁴ FN, UNHCR, 2019-02-28

²⁰⁵ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²⁰⁶ Ibid.

²⁰⁷ Ibid.; FN, OCHA, *Cameroon, West region, A3 reference map*, 2019-03-15, [url](#) (hämtad 2019-03-29)

kidnappat omkring 20 anställda vid en ananasodling i Mbanga, vilket är beläget intill Southwest. Inget dödsoffer dokumenterades vid incidenten.²⁰⁸

För FN/OCHA-kartor över regionerna West och Littoral, se [url](#) [url](#)

5.3. Dödsoffer

Såsom diskuterats ovan är informationsläget i de anglofona regionerna besvärligt liksom möjligheterna att bedöma dödstalen. AFP talade i ett reportage i februari 2018 om ett krig med ”lyckta dörrar”. En av nyhetsbyråns journalister menade att militären inte vill veta av journalister eller deras rapportering, i synnerhet inte om det gäller människorättsbrott. Enligt samma artikel har myndigheterna beslutat att endast förmedla väldigt lite information om dödsoffer bland civila och separatister. De förmedlar officiell statistik över militära förluster.²⁰⁹

Jeune Afrique har bekräftat bristen på information vad gäller konfliktens civila offer och uppger att väldigt få NGO:ers och oberoende medier har fått tillträde till de drabbade områdena.²¹⁰ En humanitär källa sade till Jeune Afrique att tillträde till de anglofona zonerna var ”omöjligt” och att man inte ”vet vad som händer där”. FN:s koordinatör för humanitära frågor i Kamerun uppgav att det fanns många problem beträffande tillträde och nämnde att kamerunska myndigheter begränsar möjligheterna till förflyttning i regioner med utgångsförbud för civila.²¹¹

Lifos noterar att ICG:s uppskattningar är de som förefaller ha omnämnts oftast.²¹² Enligt deras statistik från i maj 2019 har minst 1850 personer dödats sedan september 2017. Av dessa är 235 soldater och poliser, 650 civila och nästan 1000 separatister.²¹³

Den 28 mars 2019 uppgav HRW att minst 170 civila, men högst sannolikt fler, dödats av säkerhetsstyrkorna i de anglofona regionerna de senaste sex månaderna. Väpnade separatister uppgavs under samma tid ha överfallit och kidnappat dussintals människor samt avrättat åtminstone två. Åtminstone 31 medlemmar av säkerhetsstyrkorna sades ha dödats i de anglofona regionerna under operationer mellan oktober 2018 och februari 2019.²¹⁴

²⁰⁸ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²⁰⁹ La Libre Afrique, *Cameroun: Anglophones: une guerre à huis clos*, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

²¹⁰ Jeune Afrique, *Au Cameroun anglophone, les séparatistes armés dans une logique de guérilla*, 2018-02-17, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

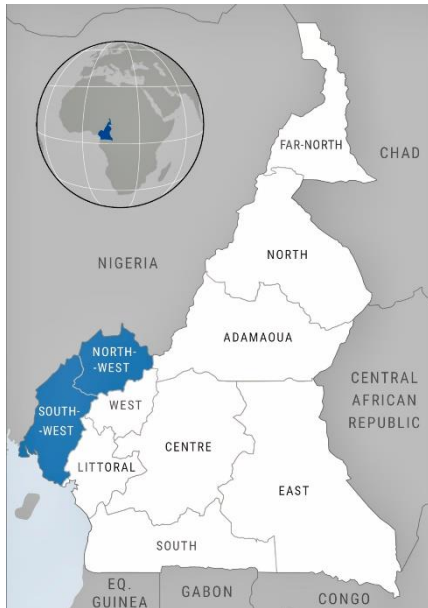
²¹¹ Jeune Afrique, *Cameroun: la situation humanitaire en zone anglophone inquiète l'ONU et des ONG*, 2018-04-11, [url](#) (hämtad 2019-03-20)

²¹² ICG, 2018-12-28

²¹³ ICG, 2019-05-02, s. 1, not 1

²¹⁴ HRW, 2019-03-28

5.4. Våldets geografiska utbredning

Karta D: Kameruns regioner.

Källa: FN²¹⁵

Karta E: Departementsindelning i regionerna

Southwest och Northwest. Källa: FN²¹⁶

Våldsamheterna har varit koncentrerade till de anglofona regionerna Southwest och Northwest.²¹⁷ Enligt norska Landinfo var våldet per juli 2018 avgränsat till dessa regioner med undantag av en bomb som påträffats och desarmerats i Douala (regionen Littoral). Landinfo uppgav vidare vid samma tidpunkt att det inte fanns rapportering om att separatister legat bakom andra angrepp i de frankofona regionerna, varken mot civila, säkerhetsstyrkor eller civila myndighetspersoner.²¹⁸ Lifos kan konstatera att det därefter, under den senare delen av 2018 och början av 2019, rapporterats om flera attacker i regionen West och enstaka incidenter i Littoral (se [Avsnitt 5.2.3.](#)).

Väpnade separatisters angrepp på säkerhetsstyrkor har skett i urbana miljöer, mot militära baser, kaserner och konvojer samt vid kontrollposter. Väpnade sammandrabbningar mellan separatister och säkerhetsstyrkor har främst skett på landsbygden, men även i större orter.²¹⁹

Under perioden december 2018 – mars 2019 inträffade ACLED:s registrerade våldsincidenter (se [Avsnitt 5.2.](#)) i samtliga av Southwests departement. 61 procent av incidenterna noterades dock i departementet Fako där bland annat regionhuvudstaden Buea samt orten Tiko drabbats. Därefter följde

²¹⁵ FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West Regions, AI Reference Map*, juni 2018, [url](#) (hämtad 2019-04-01)

²¹⁶ Ibid.

²¹⁷ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²¹⁸ Norge, Landinfo, 2018-07-12, s. 11

²¹⁹ Norge, Landinfo, s. 11; ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

departementet Ndian och Kupe-Manenguba med 12 respektive 10 procent av incidenterna.²²⁰

Under samma period som ovan inträffade ACLED:s noterade våldsincidenter i samtliga av Northwests departement. Störst förekomst framträdde i departementen Mezam, med regionhuvudstaden Bamenda, och Bui med orten Kumbo. Våldsincidenterna uppgick till 36 respektive 20 % i två departementen.²²¹

I regionen West inträffade 66 procent av ACLED:s sex våldsincidenter under samma period i departementet Noun, samtliga i Bagnourai. Dessa händelser ska ha inträffat den 23 - 27 december 2018.²²² Den incident som ACLED registrerat i regionen Littoral under samma period som ovan inträffade i mars 2019 i departementet Mounjo.²²³

ACLED noterade i februari 2019 att våldet mot civila pågår över hela det anglofona området, men var särskilt koncentrerat till Buea och Bamenda, dvs. huvudstäderna i Southwest respektive Northwest.²²⁴ För en visualisering gällande perioden den 1 januari 2019 till den 9 februari 2019, se ACLED:s rapport *Crackdowns, "Ghost-Towns," and Violence against Civilians in Anglophone Cameroon* [url](#)

5.5. Lifos kommentar

Med hänsyn till det generellt besvärliga informationsläget i våldsdrabbade områden på grund av otillgängliga terrängförhållanden och stridigheter som försvårar opartiska observatörers tillträde samt icke-transparens från inblandade aktörer finner Lifos anledning att förhålla sig med försiktighet till precisionen i den tillgängliga rapporteringen.

Våldsnivåerna i Northwest och Southwest, dit våldet är mycket starkt koncentrerat, sköt i höjden i september – oktober 2018. En markant ökning av stridigheter mellan säkerhetsstyrkor och väpnade separatister rapporterades mellan 2017 och 2018: från 13 uppmärksammade drabbningar 2017 till över 80 de 9 första månaderna 2018. Efter kulmen under hösten sjönk våldsnivåerna avsevärt. Säkerhetssituationen beskrivs dock som föränderlig till sin karaktär och under det första kvartalet 2019 bedömer Lifos att landinformationen signalerat en ökad intensitet i stridigheter. Nivån rapporteras fortfarande vara lägre i jämförelse med topparna 2018 – samtidigt förefaller våldet mot civila alltmer tillta från båda sidor i krisen. Räder mot byar, brända hem och kidnappningar omnämns frekvent och rapporteringen tyder på en uppgång i antalet civila dödsoffer.

²²⁰ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²²¹ Ibid.

²²² Ibid.

²²³ Ibid.

²²⁴ ACLED, 2019-02-14

Lifos konstaterar att den övergripande utvecklingen vad gäller våldsincidenter och dödsoffer registrerade av ACLED under det första kvartalet 2019 är näst intill identisk i de anglofona regionerna Northwest och Southwest. Lifos granskning av statistiken visar i genomsnitt cirka 17 våldsincidenter per månad i vardera region under kvartalet. Genomsnittet vad avser antalet dödsoffer per månad under samma period var i båda regioner 31 personer. Northwest hade en topp vad gäller både incidenter och dödsoffer i mars 2019, medan Southwest noterades för en likartad höjning månaden innan. Vid sidan av ACLED:s rapportering noterar Lifos uppgifterna från franska RFI i början av januari 2019 som indikerar att våldsamheter inträffade nästan dagligen i Southwest och Northwest, vilket alltså överstiger ACLED:s statistik. Därtill, såsom framkommit av ACLED:s registrering, förefaller våldsamheter ske i samtliga departement i dessa regioner. För att få en tydligare bild av den berörda geografiska ytan tål även att beaktas att Northwest ungefär motsvarar Västergötland i storlek och Southwest ungefär Småland.

Uppgifterna om stridigheter anglofona grupperingar sinsemellan tyder på en ökad komplexitet i krisen. Möjligen gör spridningen av våldet till de frankofona West och Littoral det också, även om den än så länge förefaller vara begränsad. Flera observatörers bedömning att situationen är så allvarlig att ett inbördeskrig står för dörren förstärker bilden av att en fördjupad kris är för handen även om våldet inte är i nivå med hösten 2018.

6. Människorättssituationen

Under 2016 och 2017 bemötte säkerhetsstyrkorna demonstrationer till stöd för ökad autonomi med våld.²²⁵ Sammanstötningar i december 2016 skördade åtminstone fyra dödsoffer.²²⁶ Under senare delen av 2017 avled minst tolv personer när styrkorna sköt skarpt mot demonstranter och åhörare. Även under 2018 uppges regeringens styrkor ha gått till attack med skarp ammunition mot såväl demonstranter som åhörare.²²⁷

Enligt internationella observatörer har hundratals demonstranter, åhörare och andra civila, misstänkta för att stödja den separatistiska agendan, arresterats av säkerhetsstyrkorna sedan början av krisen.²²⁸ Enligt ACLED:s rapportering utfördes så sent som den 25 mars 2019 ett stort antal arresteringar av civila i Southwest – detta som ett led i insatser mot separatister.²²⁹

Under senare delen av 2017 uppges vissa personer som frihetsberövats i samband med demonstrationer ha utsatts för tortyr och misshandel. Under

²²⁵ HRW, *World Report 2019, Cameroon, Events of 2018*, 2019-01-17, [url](#) (hämtad 2019-04-01)

²²⁶ Jeune Afrique, *Cameroun: nouveaux affrontements dans la ville anglophone de Bamenda*, 2016-12-09, [url](#) (hämtad 2019-02-12); RFI, 2016-11-23

²²⁷ HRW, 2018-07-19, s. 32

²²⁸ Ibid., s. 39

²²⁹ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

2018 dokumenterade HRW tre fall där säkerhetsstyrkor frihetsberövat personer misstänkta för att stödja den separatistiska saken för att sedan tortera och döda dem. I ett fjärde fall fanns filmmaterial med vad som sades var bevis för tortyr. Handlingarna föreföll utföras av gendarmer.²³⁰ Den 30 mars 2019 har ACLED en registrerad våldsincident där fängelsevakter rapporteras ha torterat civila misstänkta för att vara s. k. ambazoniska separatister.²³¹

Anglofona separatister rapporteras också ha använt sig av tortyr. De uppges ha begått övergrepp på civila som de uppfattat som "kollaboratörer" till regeringen och även mot personer som inte följt deras direktiv. Lifos har noterat två incidenter där väpnade separatister/icke-statliga väpnade grupper huggit av tår och/eller fingrar av anställda vid plantager som inte hörsammat gruppernas uppmaningar om att inte arbeta.²³²

Regeringsstyrkor har bemött det väpnade upproret med säkerhetsoperationer och då även mot samhällen misstänkta för att stödja separatistgrupperingar. Vid operationerna rapporteras styrkorna ha utfört utomrättsliga avrättningar. HRW dokumenterade 2018 att fler än tolv civila skjutits till döds, däribland personer med olika former av mentala och fysiska svårigheter.²³³

US Department of State rapporterade att anglofona separatister attackerat och dödat flera dussin civila som man ansett varit lojala med regering och säkerhetsstyrkor.²³⁴ HRW rapporterade att separatister bland annat dödat personer som varit verksamma inom sjukvården.²³⁵

I stor utsträckning har anglofona separatister utfört kidnappningar. Mediarapportering indikerar att åtminstone 350 personer kidnappats mot lösensumma sedan oktober 2018, däribland 300 elever. Även lärare, journalister, regeringstjänstemän/representanter för statsmakten, traditionella ledare, nationella och internationella hjälparbetare med flera har utgjort mål.²³⁶

Enligt HRW har nästan alla frigivits efter att lösensumma betalats.²³⁷ US Department of State uppger i stället att vissa har frigivits efter förhandlingar, eller efter betalning av lösen, medan andra avlidit i fångenskap. Många kidnappningsoffers status rapporterades vara oklar.²³⁸

²³⁰ HRW, 2019-01-17

²³¹ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²³² HRW, 2018-07-19, 21 f.; ACLED, *Continued Clashes between the Government and Anglophone Separatists in Cameroon Put Civilians at Risk*, 2018-11-08, [url](#) (hämtad 2019-02-12); FN, OCHA, 2019-01-31

²³³ HRW, 2019-01-17

²³⁴ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 2

²³⁵ HRW, 2019-03-28

²³⁶ HRW, 2019-03-28; ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*; Jeune Afrique, *Cameroun: un responsable administratif enlevé dans le Nord-Ouest anglophone*, 2018-02-26, [url](#) (2019-04-03)

²³⁷ HRW, 2019-03-28

²³⁸ USA, US Department of State, s. 15

Enligt HRW har ett vanligt mönster varit att den kidnappade förses med ögonbindel, slås och hotas, varpå han/hon beordras att ringa släktingar, vänner eller arbetsgivare för att be dem betala lösen.²³⁹ Kidnappningar har i huvudsak utförts i regionerna Southwest och Northwest, men enstaka incidenter har även rapporterats i Littoral och West.²⁴⁰

Amnesty International har rapporterat att säkerhetsstyrkorna utför godtyckliga gripanden.²⁴¹ US Department of State skriver att regeringens säkerhetsstyrkor allmänt tros vara ansvariga för påtvingade försvinnanden av misstänkta anglofona separatister och att det finns rapporter om kroppar som dumpats långt från brottsplatsen för att försvåra identifiering. Enligt samma källa är regeringen ovillig att medge gripanden av vissa aktivister.²⁴²

OCHA, UNHCR, media samt lokala NGO:ers har signalerat om förekomst av sexuellt och könsbaserat våld.²⁴³ Särskilt kvinnor och flickor utsätts för övergreppen²⁴⁴ och förövararna uppges vara såväl personer kopplade till regeringen som separatister.²⁴⁵ HRW dokumenterade i januari 2019 tre fall där kvinnor och en flicka uppgavs ha utsatts för våldtäkt av BIR. Biståndsarbetare i de anglofona regionerna uttryckte oro över att liknande fall förblev orapporterade.²⁴⁶ Enligt UNHCR tillhör sexuellt och könsbaserat våld de vanligaste formerna av brott och övergrepp som rapporteras av internflyktingar.²⁴⁷

OCHA understryker vidare att den försämrade säkerhetssituationen och de rådande levnadsförhållandena resulterat i svåra brott mot barns rättigheter. Det rör sig bland annat om tillgång till sjukvård, sexuellt våld, grava former av barnarbete och trakasserier gällande avsaknade identitetshandlingar.²⁴⁸ Därtill saknar 80 procent av barnen tillgång till utbildning till följd av de väpnade separatisternas anti-skolpolicy.²⁴⁹ Omkring 3700 barn utan vårdnadshavare och barn som separerats från föräldrar uppges vara i behov av brådskande psykosocial vård och återförening.²⁵⁰ US Department of State rapporterar att regeringen inte använder sig av barnsoldater, men att civila försvarsstyrkor med kopplingar till regeringen gör det. Enligt vissa rapporter har anglofona separatister också använt barn för att bekämpa säkerhetsstyrkorna.²⁵¹

HRW har rapporterat att säkerhetsstyrkor bränt hem och annan egendom i många byar under sina operationer mot samhällen misstänkta för att stödja

²³⁹ HRW, 2019-03-28

²⁴⁰ HRW, 2019-03-28; ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

²⁴¹ Amnesty International, 2018-06-11, s. 21

²⁴² USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 3

²⁴³ FN, OCHA, 2019-01-31; FN, OCHA, 2019-02-28

²⁴⁴ Ibid.

²⁴⁵ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 5; OCHA, 2019-01-31

²⁴⁶ HRW, 2019-03-28

²⁴⁷ FN, UNHCR, 2019-02-28

²⁴⁸ FN, OCHA, 2019-01-18; FN, OCHA, 2019-01-31

²⁴⁹ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁵⁰ Inter Press Service, 2019-03-08; ICG, 2018-12-28

²⁵¹ USA, US Department of State, s. 33

separatister. För att tvinga fram en bojkott av skolor (efter det att anglofona lärare protesterat mot diskriminering) har separatister bränt ett stort antal läroanstalter.²⁵² Separatisternas taktik tvingade majoriteten av skolorna att stänga under 2016-2017, varav de flesta inte hade öppnat under 2018. OCHA uppskattade i maj 2018 att mer än 42000 barn fortfarande var utan skola.²⁵³

6.1. Civila

Våld mot civila rapporteras i februari 2019 förekomma över hela det anglofona området och då med särskild koncentration i Buea och Bamenda, dvs. regionhuvudstäderna i Southwest respektive Northwest.²⁵⁴ Koncentrationen i Buea och Bamenda beror enligt ACLED på närvaron av civila och Ghost town-operationerna som gör att civila och deras aktiviteter dras in i krisen mellan stat och separatister.²⁵⁵ Därtill har enstaka våldsincidenter rapporterats från de intilliggande regionerna West och Littoral (se [Avsnitt 5.2.3.](#)).

ACLED uppgav den 2 april 2019 att rådande konfliktmönster visade en avsevärd ökning i frekvens och dödlighet i båda stridande parter våld mot civila.²⁵⁶ OCHA talade i februari samma år om ett klimat av terror i Southwest och Northwest där skyddet av civila är särskilt hotat.²⁵⁷ ICG har rapporterat att fler än 170 byar har förstörts i de anglofona regionerna.²⁵⁸

Anglofona separatisters våld riktat mot civila rapporteras bland annat vara förknippat med civilbefolkningens inställning till separatiströrelsens strävanden. Civila som inte följt separatisters direktiv rapporteras ha blivit bestraffade. Exempel på liknande uppmaningar är bojkott av arbete och skolgång.²⁵⁹ Invånare som uppfattas samarbeta med myndigheterna och säkerhetsstyrkorna har också särskilt uppmärksamats som föremål för separatisternas våld.²⁶⁰ US Department of State rapporterar att anglofona separatister attackerat och dödat flera dussin civila som de ansett varit lojala med regeringen och säkerhetsstyrkorna.²⁶¹ Enligt HRW började separatisterna attackera statliga institutioner samt hota, kidnappa och döda civila, som ansågs vara på regeringens sida, under mitten av 2017.²⁶²

Brittiska The Guardian uppger att enligt uppgifter från lokalbefolkning i Bamenda är stöd för separatister inte alltid frivilligt. Ett vittne gjorde gällande

²⁵² HRW, 2019-01-17

²⁵³ Ibid.

²⁵⁴ ACLED, 2019-02-14

²⁵⁵ Ibid.

²⁵⁶ ACLED, 2019-04-02

²⁵⁷ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁵⁸ ICG, 2019-05-02, s. 1

²⁵⁹ ACLED, 2018-11-08

²⁶⁰ Amnesty International, 2018-06-11, s. 11

²⁶¹ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 2

²⁶² HRW, 2019-01-17

att de som inte stöder separatisterna med mat, bensin eller vapen dödas såsom förrädare.²⁶³

Separatisterna uppges betrakta skolor som den frankofona regeringens verktyg och har därmed uppmanat till skolbojkott.²⁶⁴ För att genomdriva bojkotten har separatistgrupper attackerat och bränt skolor, hotat lärare, elever och föräldrar, genomfört kidnappningar och attackerat lärare och elever.²⁶⁵ Enligt ICG:s rapportering i maj 2019 har omkring 100 skolor bränts ned under de senaste två åren; de flesta av separatister.²⁶⁶ Lokal och internationell media har vidare rapporterat att väpnade separatister dödat personer som varit verksamma inom sjukvården.²⁶⁷ OCHA uppger att 16 av 18 sjukvårdsdistrikt i de anglofona regionerna är att betraktas som osäkra för sjukvårdspersonal och att 40 procent av vårdinrättningarna ska ha upphört att vara funktionsdugliga.²⁶⁸

Som nämnts i [Avsnitt 6](#), har ett flertal kategorier civila (utöver elever och lärare) varit föremål för separatisternas kidnappningar: journalister, regeringstjänstemän/representanter för statsmakten, traditionella ledare, nationella och internationella hjälparbetare med flera.²⁶⁹

En skarp ökning av antalet civila dödade av regeringens säkerhetsstyrkor rapporterades under början av 2019. Sedan 2018 har nästan hälften av allt riktat våld mot civila i de anglofona regionerna varit kopplat till de statliga aktörerna.²⁷⁰ Den 28 mars 2019 uppgav HRW att minst 170 civila dödades av säkerhetsstyrkorna i de anglofona regionerna de senaste sex månaderna. Därtill uppgavs styrkorna ha satt hundratals hem i brand och ägnat sig åt plundring. Våldshandlingarna rapporteras ha begåtts av soldater, BIR och gendarmer som, enligt HRW, agerat urskillningslöst. Samma källa rapporterade om en nästan total avsaknad av åtal mot säkerhetsstyrkor som begått brott i de anglofona regionerna, vilket i sin tur gav upphov till fler övergrepp.²⁷¹

Regeringsstyrkornas säkerhetsoperationer rapporteras även ha utförts mot samhällen misstänkta för att stödja separatistgrupperingar.²⁷² Civila har bestraffats för tillskrivet samröre med väpnade separatister och vid sina operationer har regeringsstyrkorna bland annat utfört utomrättsliga avrättningar.²⁷³

²⁶³ The Guardian, 2018-05-30

²⁶⁴ Inter Press Service, 2019-03-08

²⁶⁵ HRW, 2019-01-17; Amnesty International, 2018-06-11, s. 11

²⁶⁶ ICG, 2019-05-02, s. 1

²⁶⁷ HRW, 2019-03-28

²⁶⁸ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁶⁹ HRW, 2019-03-28; ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*; Jeune Afrique, 2018-02-26

²⁷⁰ ACLED, 2019-02-14

²⁷¹ HRW, 2019-03-28

²⁷² HRW, 2019-01-17

²⁷³ FN, OCHA, 2018-11-30; HRW, 2019-01-17

President Paul Biya deklarerade den 1 januari 2018 att han skulle förgöra alla *terrorister* som slåss för att splittra landet eller använda det som bas för attacker mot grannländer. Dagen innan hade han uttalat att de som uppmuntrar våld ska *bekämpas obevekligt, men utan excesser, samt hållas ansvariga för sina brott*.²⁷⁴ Presidenten har även sagt sig vara öppen för dialog med den missnöjda engelsktalande minoriteten, men att militären ska ta i tu med väpnade separatister som strider för självständighet.²⁷⁵ Seniora medlemmar av regeringen har beskrivit anglofona politiska aktivister, inklusive tio ledare ur självständighetsrörelsen som utlämnats från Nigeria, och väpnade separatister som ”terrorister”.²⁷⁶

Global Security.org uppger att åtminstone 500 civila i de anglofona regionerna sitter fängslade medan många sårade har flytt från sjukhus i rädsla för att bli arresterade. Somliga som demonstrerat rapporteras ha tvingats betala mutor om 60 US-dollar för att bli släppta ur fängsligt förvar.²⁷⁷

Enligt ACLED kan regeringens ökade fokusering på civila i Southwest och Northwest ha varit ett sätt att bekämpa oppositionella krafter inför presidentvalet hösten 2018. Det bedömdes även kunna ha varit kopplat till säkerhetssektorns bristande integration inom lokalbefolkningen. Därtill menade samma källa att den anglofona separatiströrelsens fragmentering kan göra det svårare för regeringens säkerhetssektor att skilja mellan civila och militanta separatister.²⁷⁸

Det förekommer även att civila i Southwest och Northwest hamnar i korseld mellan de väpnade parterna.²⁷⁹

Civilsamhället rapporteras ha blivit utsatt för trakasserier. Särskilt journalister har lyfts fram.²⁸⁰ Olika statliga aktörer uppges ha gripit, fysiskt attackerat och hotat journalister på grund av deras rapportering. US Department of State uppger att oberoende media är aktiv och ger uttryck för en vid variation av åsikter, även om det finns begränsningar och då särskilt gällande ledarsidorna. Restriktionerna beror delvis på statens säkerhetsintressen relaterade till Boko Haram och den anglofona krisen.²⁸¹ Lifos noterar att kamerunsk media rapporterar om den anglofona krisen och då även om ämnen såsom attacker och bränder.²⁸² Journalister rapporteras utöva själv censur för att undvika att kritisera regeringen, särskilt beträffande säkerhetsfrågor. Gripanden av journalister i samband med rapportering om den anglofona krisen har dock skett.²⁸³

²⁷⁴ Amnesty International, 2018-06-11, s. 11

²⁷⁵ Global Security.org, 2019-03-19

²⁷⁶ Amnesty International, 2018-06-11, s. 11

²⁷⁷ Global Security.org, 2019-03-19

²⁷⁸ ACLED, 2018-11-08

²⁷⁹ FN, OCHA, 2018-11-30

²⁸⁰ Lunn, J. & Brooke-Holland, L., 2018-06-06

²⁸¹ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 17 f.

²⁸² Le Jour, *Crise anglophone: tension persistante dans le Nord- Ouest*, 2019-03-06, [url](#); Le Jour, *Quand la crise anglophone déborde à l'Ouest*, 2019-02-23, [url](#) (båda hämtade 2019-05-14)

²⁸³ USA, US Department of State, 2019-03-13, s. 17 f.

6.2. Flyktingar och internflyktingar

Fyra av landets regioner (Southwest, Northwest, West och Littoral) rymmer människor som fått fly oroligheterna i de berörda regionerna.²⁸⁴ Antalet internflyktingar rapporteras uppgå till 530 000, varav 86 000 har begivit sig till de frankofona regionerna West och Littoral. Tusentals oidentifierade befinner sig i huvudstaden Yaoundé i regionen Centre. Omkring 35 000 personer har flytt till Nigeria.²⁸⁵ För att få en tydligare bild av omfattningen kan konstateras att de engelskspråkiga regionerna tillsammans uppges ha cirka fyra miljoner invånare.²⁸⁶

Majoriteten av människorna på flykt undan våldet är kvinnor och barn²⁸⁷ och mer än hälften av internflyktingarna har sökt sig till rurala områden som ofta är otillgängliga för humanitära organisationer och deras bistånd.²⁸⁸ Enligt FN är det humanitära biståndet otillräckligt för att möta behoven; detta på grund av otillräckliga anslag, otillgänglighet och säkerhetsrisker. Få internflyktingar uppehåller sig på särskilt avsedda platser, vissa bor hos familjer och andra i svårtillgängliga skogsområden. Det internationella biståndet är vidare fokuserat till de anglofona regionerna där 75 procent av internflyktingarna finns. Endast ett fåtal av de som vistas i de frankofona regionerna (i Douala och West) tar emot bistånd. Samma sak gäller förmodligen de som vistas i Yaoundé, enligt ICG.²⁸⁹ Utöver de som tvingats lämna sina hem på grund av den anglofona krisen och antingen blivit internflyktingar i Kamerun eller flyktingar i främst Nigeria, är Kamerun också värdland för 385 000 flyktingar – i huvudsak från grannländerna Centralafrikanska republiken och Nigeria.²⁹⁰

²⁸⁴ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁸⁵ ICG, 2019-05-02, s. 3 f.

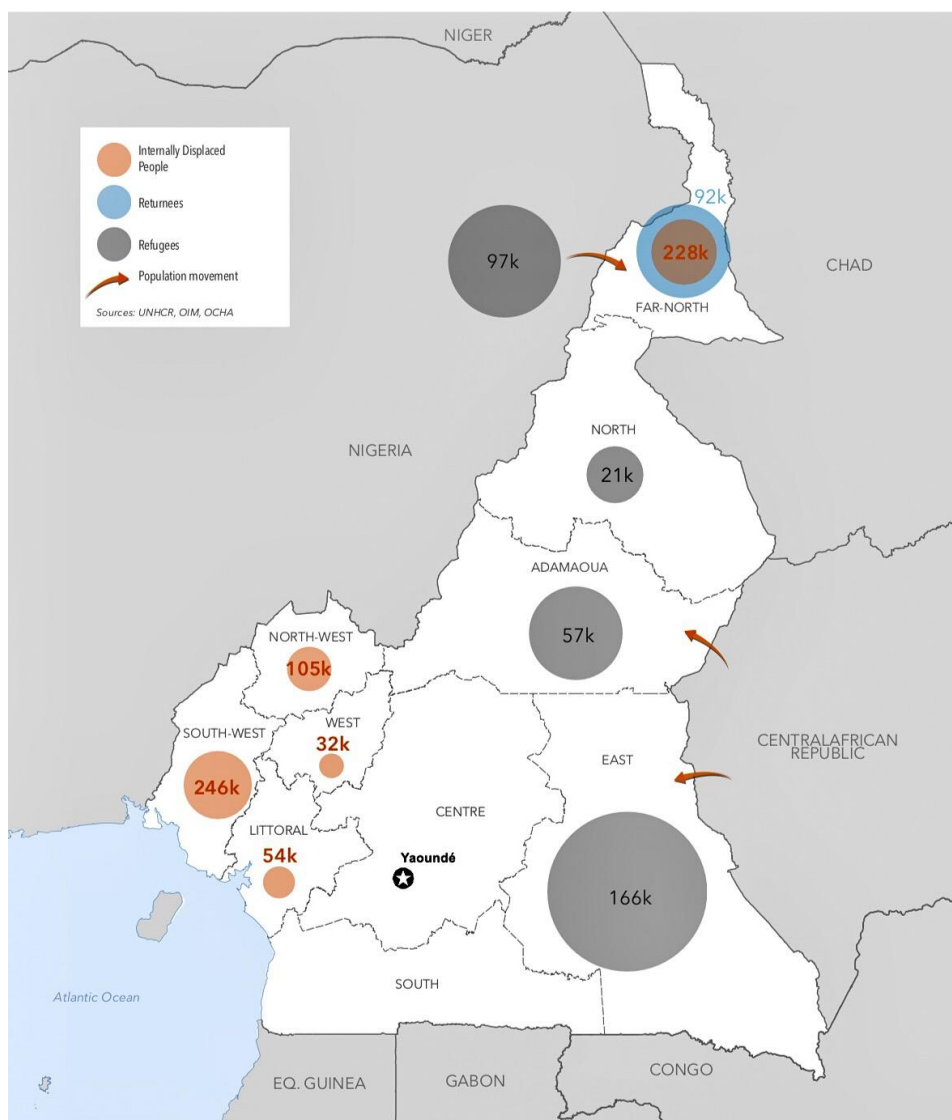
²⁸⁶ FN, OCHA, *Emergency response plan – Cameroon North-West and South-West – summary (May 2018)*, s. 3, [url](#) (hämtad 2019-01-21)

²⁸⁷ FN, OCHA, 2018-11-30

²⁸⁸ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁸⁹ ICG, 2019-05-02, s. 3

²⁹⁰ FN, OCHA, 2019-02-21

Karta F: Kamerun. Internflyktingar och flyktingar. Källa: FN²⁹¹

6.3. Situationen för engelsktalande i andra regioner

Efter att ha genomfört intervjuer med invånare i Douala, Buea and Bamenda, mellan juni och september 2017, rapporterade ICG att tusentals anglofona familjer skickat sina barn till tvåspråkiga skolor i frankofona områden och att somliga personer som arbetat inom handel hade flyttat till Douala.²⁹²

Efter våldsamheterna i de anglofona områdena i september och början av oktober 2017 rapporterade samma källa att de sociala spänningarna mellan anglofona och frankofona medborgare hade ökat. Mellan den 22 september och den 19 oktober 2017 hade anglofona bosatta i de frankofona regionerna, i synnerhet i Yaoundé och Douala, varit i myndigheternas fokus: godtyckliga

²⁹¹ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁹² ICG, 2017-10-19, s. 4, 7 f.

gripanden i taxibilar förekom, liksom husrannsakingar utan tillstånd. Massgripanden utfördes i Yaoundés anglofontäta områden såsom Biyem-Assi, Melen, Obili, Biscuiterie, Centre administratif och Etoug-Ebe. Många av gripandena skedde den 30 september 2017.²⁹³ Journal du Cameroun har rapporterat att det var många personer utan identitetshandlingar som greps 2017.²⁹⁴ Därutöver rapporterade ICG att anglofona utsatts för förolämpningar av frankofoner.²⁹⁵

Norska Landinfo konstaterade i juli 2018 att det fanns mycket lite information om i vilken mån krisen ändrat förhållandena för engelsktalande som bor i de fransktalande delarna. Landinfo hade heller inte funnit mer detaljerad information om ICG:s uppgifter och konstaterade att de därför inte kunde uttala sig om huruvida de anglofona som behandlats på det sätt som ICG beskrev hade någon särskild profil eller om omfattningen av sådana incidenter.²⁹⁶

OCHA rapporterade i februari 2019 att 86 000 av de 437 000 internflyktingar som flytt undan den anglofona krisens oroligheter hade begivit sig till de frankofona regionerna West och Littoral.²⁹⁷ Enligt ICG fanns det i mars 2019 tusentals oidentifierade internflyktingar i huvudstaden Yaoundé i regionen Centre.²⁹⁸

Lifos har utöver ovan uppgifter uppmärksammat tre incidenter under 2018 – 2019 som berör civila anglofoners situation i frankofona regioner:

- Den 13 juni 2018 demonstrerade lokalinvånare i ett av Yaoundés områden mot att arbetskraft från Southwest och Northwest tilläts i konstruktionen av Paul Biyas idrottsstadium. Vid tillfället arresterade polisen fackliga ledare.²⁹⁹
- Den 10 juli 2018 rapporteras polisen ha arresterat hundratals människor i området Ndoubo i Douala som respons på ökad separatism.³⁰⁰
- Den 21 september 2018 beordrade försvarsministern att anglofona områden i Yaoundé (Obili, Biyem-Assi och Etoug-Ebe) skulle sättas under militär övervakning fram till valen den 7 oktober 2018. I den skriftliga orden angavs att terrorister och självständighetsförespråkare bodde i vissa av stadens områden. En liknande övervakningsorder avseende samma områden hade utfärdats 2017.³⁰¹

²⁹³ Ibid., s. 7

²⁹⁴ Journal du Cameroun, *Cameroon: 'Anglophone' neighborhoods in Yaounde placed under surveillance again*, 2018-09-21, [url](#) (hämtad 2019-05-14)

²⁹⁵ Ibid., s. 7

²⁹⁶ Norge, Landinfo, 2018-07-12, s. 13

²⁹⁷ FN, OCHA, 2019-02-21

²⁹⁸ ICG, 2019-05-02, s. 4

²⁹⁹ ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*

³⁰⁰ Ibid.

³⁰¹ Journal du Cameroun, 2018-09-21

Vidare uppgav en källa i början av 2018 att engelskspråkiga bosatta i andra regioner än Southwest och Northwest inte varit inblandade i händelseutvecklingen i ursprungsregionerna. Källan var även av uppfattningen att det antal engelskspråkiga som sökt sin tillflykt till de franska områdena inte kände sig oroade där; med undantag för personer inblandade i separatistiska aktiviteter.³⁰²

6.4. Lifos kommentar

Tillgänglig rapportering vittnar om att människorättsbrott begås av såväl statliga aktörer som väpnade anglofona separatister. Regeringens respons för att stävja de anglofonas missnöje och krav på ökad autonomi inbegrep våld redan i krisens tidiga skeden. Agerandet signalerade en beslutsamhet om att inte förhandla om styret av de anglofona regionerna. Strävan efter att bibehålla statens enhet och inte förlora kontroll i Southwest och Northwest kan ses som ett uttryck för regeringens vilja att 1) slå vakt om centralisering, och 2) motverka starka oppositionella krafter – i syfte att upprätthålla rådande maktstrukturer på central nivå.

Regeringens ansats gestaltade sig i eskalerad våldsanvändning i och med dödsskjutningarna av demonstranter i december 2016. Vid sidan av andra fall av liknande skjutningar rapporterades myndighetsresponsen fortsättningsvis även inkludera godtyckliga gripanden, påtvingade försvinnanden, misshandel, tortyr och dödligt våld. Hundratals demonstranter, åhörare och andra civila förefaller ha gripits i den anglofona kontexten.

De repressiva reaktionerna från regeringen följdes av mobilisering av våldsbejakande element på den anglofona sidan, vilket fick krisen att fördjupas och även innefatta väpnade stridigheter. I denna utveckling kom civila i allt större utsträckning att utsättas för människorättsbrott och nu från båda sidor. Det begränsade informationsläget gör att bilden av skeendet är onyanserad. Med detta sagt förefaller den aktuella tendensen vara att våldet mot civila blivit allt dödligare. Det mycket stora antalet internflyktingar, över 500 000 på plats i de anglofona regionerna och angränsande frankofona regioner, understryker den svåra situationen.

Rapporteringen indikerar att säkerhetsstyrkornas våld mot civila under militära operationer bland annat orsakats av misstankar om att befolkning ger stöd till väpnade separatister. Därutöver förefaller flera andra orsaker tillkomma, såsom korseld och våldsincidenter av mer godtycklig art där personer varit på fel plats vid fel tillfälle.

Våldet som de väpnade separatisterna riktat mot civila förefaller i stort vara kopplat till samröre eller lojalitet med regeringssidan samt underlåtenhet att följa separatisternas uppmaningar om bl. a. bojkott av skola och arbete. Skolpersonal, elever och anställda inom sjukvården nämns bland drabbad

³⁰² Anonym källa A, e-post till Lifos, 2018

befolkning. Kidnappningar av elever m. fl. har av allt att döma även haft ekonomiska motiv i och med att lösensummor vanligtvis krävs.

Civilsamhället rapporteras ha blivit utsatt för trakasserier. Särskilt journalister har lyfts fram.³⁰³ Olika statliga aktörer uppges ha gripit, fysiskt attackerat och hotat journalister på grund av deras rapportering om den anglofona krisen.³⁰⁴

Nivån på sexuellt och könsbaserat våld, där särskilt kvinnor och flickor uppges ha drabbats, ter sig som markant i den pågående krissituationen. Trots det begränsade informationsläget i orosdrabbade områden framstår signalerna från internationella observatörer och biståndsarbetare, som verkat bland lokalbefolkning och internflyktingar som mycket beaktansvärda.

Människorättssituationen för krisdrabbade barn framstår som särskilt prekär. De rapporteras bland annat falla offer för sexuellt våld och svåra former av barnarbete. Olika väpnade grupperingar använder barn som stridande. Tillgången till sjukvård och utbildning uppges vara bristfällig. Därtill har flera tusentals barn separerats från sina föräldrar.

I likhet med Landinfo har Lifos funnit ringa information om att den anglofona krisen orsakat ändrade förhållanden för anglofona boende i frankofona delar av landet. Sociala spänningar mellan anglofon och frankfon befolkning uppges förekomma och från regeringens sida har bevaknings- och kontrollinsatser rapporterats, liksom gripanden. Lifos har uppmärksammat massgripanden vid två tillfällen, i Douala respektive Yaoundé. Den sista händelsen av de två ska ha skett i juli 2018. Lifos har inte närmare information om profil på de gripna, men noterar att terrorism och anglofon separatism omnämnts i sammanhanget. Därtill rapporteras att många personer utan identitetshandlingar gripits. Lifos har inte kännedom om längd eller förhållanden vad gäller eventuella frihetsberövanden.

Statens insatser mot vad som upplevs som säkerhetshot, eller misstänkta säkerhetshot, är av känslig natur per se, vilket bäddar för att åtgärder kan förekomma i det fördolda. Sannolikt reducerar detta internationella observatörers möjligheter att bilda sig en uppfattning om detaljer och total omfattning av ingripanden mot anglofona i de frankofona delarna av landet.

På liknande sätt torde journalisters rapporterade själv censur ha inverkan på nyhetsflödet. Lifos noterar dock att rapportering om myndighetsövervakning och gripanden av anglofona i frankofona områden är ämnen som förekommit i media. Lifos har inte påträffat uppgifter som talar för att informationsläget överlag i de lugnare frankofona delarna (exempelvis Douala och Yaoundé) skulle begränsas i samma utsträckning som i de anglofona områden där otillgänglighet råder på grund av bland annat terräng, vägspärrar och stridigheter.

³⁰³ Lunn, J. & Brooke-Holland, L. *The Anglophone Cameroon crisis: June 2018 update*. London: House of Commons Library, 2018-06-06,

³⁰⁴ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Cameroon*, 2019-03-13, s. 18

Av rapporteringen om våldsincidenter relaterade till den anglofona krisen som Lifos analyserat, kan konstateras att frekvensen av sådana incidenter i de frankofona delarna av landet varit låg och förekomsten koncentrerad till regionen West.

Källförteckning

Elektroniska källor

Africa Research Institute, *Interview with Nkongho Felix Agbor Balla, The Anglophone crisis in Cameroon*, 2017-10-23,
<https://www.africaresearchinstitute.org/newsite/blog/interview-nkongho-felix-agbor-balla-edward-paice/> (hämtad 2019-03-05)

Agence de Presse Africaine, *Cameroun: des mandats d'arrêt internationaux contre des leaders sécessionnistes*, 2017-11-08,
<http://apanews.net/fr/pays/cameroun/news/cameroun-des-mandats-darret-internationaux-contre-des-leaders-secessionnistes> (hämtad 2019-04-10)

Amnesty International, *Cameroon: Amnesty report reveals war crimes in fight against Boko Haram, including horrific use of torture*, 2017-07-20,
<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/07/cameroon-amnesty-report-reveals-war-crimes-in-fight-against-boko-haram-including-horrific-use-of-torture/>
(hämtad 2019-03-07)

Amnesty International, *Rapport Cameroun 2017-2018*, 2018-02-21,
<https://www.amnesty.org/download/Documents/POL1067002018FRENCH.PDF>
(hämtad 2019-02-15)

Amnesty International, *A turn for the worse: Violence and human rights violations in anglophone Cameroon*, 2018-06-11,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=45843> (hämtad 2019-03-19)

Anonym källa A, e-post till Lifos, 2018

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *About ACLED*, odaterat,
<https://www.acleddata.com/about-acled/> (hämtad 2019-04-10)

ACLED, *Data, Curated data files, Africa (Data through [...] 2019)*,
nedladdningsbar Excelfil, odaterat, <https://www.acleddata.com/curated-data-files/>
(hämtad 2019-03-26)

ACLED, *Methodology*, odaterat,
<https://www.acleddata.com/resources/methodology/> (hämtad 2019-03-27)

ACLED, *Ambazonian Separatists in Cameroon*, 2018-05-04,
<https://www.acleddata.com/2018/05/04/ambazonian-separatists-in-cameroon/>
(hämtad 2019-03-21)

ACLED, *Picking a Fight: The Rise of Armed Separatists in Cameroon*, 2018-09-21,
<https://www.acleddata.com/2018/09/21/picking-a-fight-the-rise-of-armed-separatists-in-cameroon/> (hämtad 2019-02-18)

ACLED, *Continued Clashes between the Government and Anglophone Separatists in Cameroon Put Civilians at Risk*, 2018-11-08,
<https://www.acleddata.com/2018/11/08/continued-clashes-between-the->

[government-and-anglophone-separatists-in-cameroon-put-civilians-at-risk/](#) (hämtad 2019-02-12)

ACLED, *Crackdowns, "Ghost-Towns," and Violence against Civilians in Anglophone Cameroon*, 2019-02-14,
<https://www.acleddata.com/2019/02/14/crackdowns-ghost-towns-and-violence-against-civilians-in-anglophone-cameroon/> (hämtad 2019-03-26)

ACLED, *Regional Overview – Africa 2 april 2019*, 2019-04-02,
<https://www.acleddata.com/2019/04/02/regional-overview-africa-2-april-2019/>
(hämtad 2019-04-04)

L'Association des Communes et Villes Unies du Cameroun (CVUC), *Région du Sud-Ouest/Région du Nord-Ouest*, 2004,
<http://cvuc.cm/national/index.php/fr/carte-communale/region-du-sud-ouest>
(hämtad 2019-01-21)

Cameroon-Info, *Cameroun – Grève des avocats et des enseignants: Voici la déclaration d'Alice Sadio, présidente nationale de l'Alliances des Forces Progressistes (AFP)*, 2016-11-23, <http://www.cameroon-info.net/article/cameroun-grève-des-avocats-et-des-enseignants-voici-la-declaration-dalice-sadio-presidente-de-275724.html> (hämtad 2019-02-12)

Chatham House, Dr Nkongho Felix Agbor Balla, Centre for Human Rights and Democracy in Africa (CHRNA): *The Cameroon Anglophone Crisis: Examining Escalation and Seeking Solutions*, 2017-11-02,
<https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/events/Meeting%20Summary%20-%20The%20Cameroon%20Anglophone%20Crisis.pdf> (hämtad 2019-03-05)

Commonwealth Local Government Forum (CLGF), *Country Profiles, Cameroon, The Local Government System In Cameroon*,
http://www.clgf.org.uk/default/assets/File/Country_profiles/Cameroon.pdf (hämtad 2019-04-29)

La Croix, *Au Cameroun, la colère des anglophones*, 2016-11-24, <https://www.la-croix.com/Monde/Afrique/Au-Cameroun-colere-anglophones-2016-11-24-1200805534> (hämtad 2019-01-21)

Daily News, *Southern Cameroons (Ambazonia) Groups Create United Front, Ban all CPDM Activities in the Territory*, 2017-03-15,
<https://dailynewscameroon.com/breaking-news-southern-cameroons-ambazonia-groups-create-united-front-ban-all-cpdm-activities-in-the-territory-2/> (hämtad 2019-03-05)

Engueleguele, Maurice, Pourtier, Roland och Froelich, Jean-Claude, *Encyclopædia Universalis, Cameroun*, odaterat,
<https://www.universalis.fr/encyclopedie/cameroun/> betaltjänst (hämtad 2018-09-20)

EU, ECHO, *ECHO Daily Flash of 14 February 2019. Cameroon – Forced Displacement in the Northwest and Southwest Regions*, 2019-02-14,
<https://erccportal.jrc.ec.europa.eu/ECHO-Flash/Echo-Flash-Item/oid/15937/xmps/1974> (hämtad 2019-03-20)

EU, European Asylum Support Office (EASO), *EASO Country of Origin Information Report - Nigeria. Security situation*, 2018-11-01,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=46221>
(hämtad 2019-03-27)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West. Situation Report No.4, As of 28 February 2019*, 2018-02-28,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ocha_nws_w Cameroon situation report no 4 dfinal.pdf (hämtad 2019-03-29)

FN, OCHA, *Emergency response plan – Cameroon North-West and South-West – summary (May 2018)*, maj 2018, <https://reliefweb.int/report/cameroon/emergency-response-plan-cameroon-north-west-and-south-west-summary-may-2018> (hämtad 2019-01-21)

FN, OCHA, *Cameroon, North-West Region, A3 reference map*, juni 2018,
<https://reliefweb.int/map/cameroon/cameroon-north-west-region-a3-reference-map-june-2018> (hämtad 2019-01-23)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West Regions, A1 Reference Map*, juni 2018,
<https://reliefweb.int/map/cameroon/cameroon-north-west-and-south-west-regions-a1-reference-map-june-2018> (hämtad 2019-04-01)

FN, OCHA, *Cameroon, South-West Region, A3 reference map*, juni 2018,
<https://reliefweb.int/map/cameroon/cameroon-south-west-region-a3-reference-map-june-2018> (hämtad 2019-01-23)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West Crisis. Situation Report N1. As of 30th November, 2018*, 2018-11-30,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ocha_cameroon_situation_report_no1_sw-nw_november_2018_en_final.pdf (hämtad 2019-03-19)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West. Situation Report No. 2, As of 31 December 2018*, 2019-01-18,
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHA-Cameroon_Situation_Report_no2_Final.pdf (hämtad 2019-03-19)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West. Situation Report No. 3, As of 31 January 2019*, 2019-01-31, <https://reliefweb.int/report/cameroon/cameroon-north-west-and-south-west-crisis-situation-report-no-3-31-january-2019> (hämtad 2019-03-20)

FN, OCHA, *Cameroon: North-West and South-West Crisis. Situation Report N1. As of 31st January, 2019*, 2019-01-31,
<https://reliefweb.int/report/cameroon/cameroon-north-west-and-south-west-crisis-situation-report-no-3-31-january-2019> (hämtad 2019-03-28)

FN, OCHA, *Cameroon: Humanitarian Response Plan 2019. Summary*, 2019-02-21,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/2019_cmr_hrp_20190219_summary_print.pdf (hämtad 2019-04-03)

FN, OCHA, *Cameroon, West region, A3 reference map*, 2019-03-15,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/cmr_ou_a3_with_adm3_v03.pdf (hämtad 2019-03-29)

FN, UNHCR, *Cameroon Factsheet, February 2019*, 2019-02-28,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/unhcr_cmr_factsheet_-_february_2019.pdf (2019-03-20)

FN, UNHCR, *Cameroon, UNHCR Buea IDP Response Operational Update: North West and South West Regions*, 2019-02-28,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/unhcr_buea_weekly_operational_update_18-22_february_19.pdf
(hämtad 2019-03-20)

FN, UNICEF, *Cameroon: North-West and South-West Crisis. Snapshot January 2019*, 2019-01-31,
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNICEF%20Cameroon%20NWSW%20Snapshot%20January%202019_13032019.pdf (hämtad 2019-03-20)

France 24, *Cameroun anglophone: aux origines de la crise*, 2017-10-04,
<https://www.france24.com/fr/20170518-cameroun-region-anglophone-paul-biya-manifestations-origine-crise> (hämtad 2019-01-24)

Freedom House, *Freedom in the world 2018*, januari 2018,
<https://www.ecoi.net/en/document/1442355.html> (hämtad 2019-02-12)

GlobalSecurity.org, *Army - order of battle*, 2016-09-26,
<https://www.globalsecurity.org/military/world/africa/cm-army.htm> (hämtad 2019-03-07)

Global Security.org, *Southern Cameroons National Council (SCNC)*, 2019-03-19,
<https://www.globalsecurity.org/military/world/para/scnc.htm> (hämtad 2019-02-18)

Groupe de recherche et d'information sur la paix et la sécurité (GRIP), *Note d'analyse. Armes o au Cameroun: urgence d'une législation cohérente pour encadrer des pratiques traditionnelles*, 2016-04-04,
https://www.grip.org/sites/grip.org/files/NOTES_ANALYSE/2016/NA_2016-04-04_FR_G-BERGHEZAN.pdf (hämtad 2019-01-21)

The Guardian, *'This is a genocide': villages burn as war rages in blood-soaked Cameroon*, 2018-05-30, <https://www.theguardian.com/global-development/2018/may/30/cameroon-killings-escalate-anglophone-crisis> (hämtad 2019-02-21)

Heungoup, Hans de Marie, *Le BIR et la GP dans la politique de défense et de sécurité du Cameroun. Socioanalyse du rôle présidentiel, des concepts stratégiques et d'emploi des forces*, 2011, https://www.memoireonline.com/10/11/4888/m_Le-BIR-et-la-GP-dans-la-politique-de-defense-et-de-securite-du-Cameroun-Socioanalyse-du-rle-pr21.html (hämtad 2019-04-08)

Human Rights Watch (HRW), *"These Killings Can Be Stopped" Abuses by Government and Separatist Groups in Cameroon's Anglophone Regions*, 2018-07-19, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=46044> (hämtad 2019-02-13)

HRW, *World Report 2019, Cameroon, Events of 2018*, 2019-01-17, <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/cameroon#f0d3d4> (hämtad 2019-04-01)

HRW, *Cameroon: New Attacks on Civilians By Troops, Separatists*, 2019-03-28, <https://www.hrw.org/news/2019/03/28/cameroon-new-attacks-civilians-troops-separatists> (hämtad 2019-03-28)

International Crisis Group (ICG), *Cameroon: Fragile state?* 2010-05-25, <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/160-cameroon-fragile-state.pdf> (hämtad 2019-01-24)

ICG, *Cameroon's Anglophone Crisis at the Crossroads*, 2017-08-02, https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/250-camerouns-anglophone-crisis-at-the-crossroads_0.pdf (hämtad 2019-01-21)

ICG, *Latest updates – Cameroon – August 2017*, september 2017, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/august-2017#cameroon> (hämtad 2019-05-06)

ICG, *Latest updates – Cameroon – September 2017*, oktober 2017, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/september-2017#cameroon> (hämtad 2019-05-06)

ICG, *Cameroon: A Worsening Anglophone Crisis Calls for Strong Measures*, 2017-10-19, <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/b130-cameroon-a-worsening-anglophone-crisis-calls-for-strong-measures.pdf> (hämtad 2019-04-08)

ICG, *Watch list 2018, Electoral Uncertainty amid Multiple Security Threats*, 2018-01-31, <https://www.crisisgroup.org/africa/central-africa/cameroon/cameroon-electoral-uncertainty-amid-multiple-security-threats> (hämtad 2019-05-23)

ICG, *10 Conflicts to Watch in 2019*, 2018-12-28, <https://www.crisisgroup.org/global/10-conflicts-watch-2019> (hämtad 2019-05-22)

ICG, *Cameroon's Anglophone Crisis: How to get to talks?* 2019-05-02, <https://www.crisisgroup.org/file/8435/download?token=Hh0IUPSd> (hämtad 2019-05-02)

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Cameroon: The Southern Cameroons National Council (SCNC) and the Southern Cameroons Youth League (SCYL); organizational structures; leaders; activities [...]*, 2008-04-02, <https://www.efworld.org/docid/4829b55cc.html> (hämtad 2019-02-18)

Inter Press Service, *International Women's Day in Cameroon: A Day for All Women?* 2019-03-08,

<http://www.ipsnews.net/2019/03/international-womens-day-cameroon-day-women/>
(hämtad 2019-03-20)

IRIN, *Cameroon government 'declares war' on secessionist rebels*, 2017-12-04,
<https://www.refworld.org/docid/5a2540fe4.html> (hämtad 2019-02-14)

IRIN, *Cameroon's Anglophone War, part 1: A Rifle as the Only Way Out*, 2018-06-12,
www.irinnews.org/special-report/2018/06/12/cameroon-s-anglophone-war-part-1-rifle-only-way-out (hämtad 2019-04-03)

IRIN, *Cameroon's anglophone war, part 2: Inside the separatist conflict*, 2018-08-02,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=41813>
(hämtad 2019-04-03)

Jeune Afrique, *Cameroun: la politique du BIR*, 2013-04-30,
<https://www.jeuneafrique.com/137589/politique/cameroun-la-politique-du-bir/>
(hämtad 2019-03-07)

Jeune Afrique, *Cameroun: à Bamenda, les anglophones se rebiffent*, 2016-11-23,
<https://www.jeuneafrique.com/376558/societe/cameroun-a-bamenda-anglophones-se-rebiffent/> (hämtad 2019-02-12)

Jeune Afrique, *Cameroun: nouveaux affrontements dans la ville anglophone de Bamenda*, 2016-12-09,
<http://www.jeuneafrique.com/382039/societe/cameroun-nouveaux-affrontements-ville-anglophone-de-bamenda/> (hämtad 2019-02-12)

Jeune Afrique, *#BringBackOurInternet: quand les Camerounais se rebiffent contre la coupure du web en zone anglophone*, 2017-01-27,
<https://www.jeuneafrique.com/397978/politique/bringbackourinternet-camerounais-se-rebiffent-contre-coupure-web-zone-anglophone/> (hämtad 2019-02-12)

Jeune Afrique, *Explosion à Douala et vive tension au Cameroun anglophone*, 2017-09-22,
<https://www.jeuneafrique.com/476265/politique/explosion-a-douala-et-vive-tension-au-cameroun-anglophone/> (hämtad 2019-02-13)

Jeune Afrique, *Crise anglophone au Cameroun: Paul Biya dénonce une « bande de terroristes »*, 2017-12-01,
<https://www.jeuneafrique.com/498486/politique/crise-anglophone-au-cameroun-paul-biya-denonce-une-bande-de-terroristes/> (hämtad 2019-02-14)

Jeune Afrique, *Cameroun: plusieurs morts lors d'une opération de l'armée dans une localité du sud-ouest anglophone*, 2017-12-15,
<https://www.jeuneafrique.com/502775/politique/cameroun-plusieurs-morts-lors-dune-operation-de-larmee-dans-une-localite-du-sud-ouest-anglophone/> (hämtad 2019-02-14)

Jeune Afrique, *ICG - Cameroon: Anglophone Crisis - Dialogue Remains the Only Viable Solution*, 2017-12-21,
<https://allafrica.com/stories/201712220550.html>
(hämtad 2019-02-20)

Jeune Afrique, *Au Cameroun anglophone, les séparatistes armés dans une logique de guérilla*, 2018-02-17,
<https://www.jeuneafrique.com/532575/politique/au->

[cameroun-anglophone-les-separatistes-armes-dans-une-logique-de-guerilla/](#)
(hämtad 2019-03-20)

Jeune Afrique, *Cameroun: de nombreuses divisions fragmentent les séparatistes en zone anglophone*, 2018-02-19,
<https://www.jeuneafrique.com/533245/politique/cameroun-de-nombreuses-divisions-fragmentent-les-separatistes-en-zone-anglophone/> (hämtad 2019-02-19)

Jeune Afrique, *Cameroun: un responsable administratif enlevé dans le Nord-Ouest anglophone*, 2018-02-26,
<https://www.jeuneafrique.com/536405/politique/cameroun-un-responsable-administratif-enleve-dans-le-nord-ouest-anglophone/> (båda hämtade 2019-02-14)

Jeune Afrique, *Cameroun: la situation humanitaire en zone anglophone inquiète l'ONU et des ONG*, 2018-04-11,
<https://www.jeuneafrique.com/550331/politique/cameroun-la-situation-humanitaire-en-zone-anglophone-inquiete-lonu-et-des-ong/> (hämtad 2019-03-20)

Le Jour, *Quand la crise anglophone déborde à l'Ouest*, 2019-02-23,
<https://www.lequotidienlejour.info/enlissement-quand-la-crise-anglophone-deborde-a-louest/> (hämtad 2019-05-14)

Le Jour, *Crise anglophone: tension persistante dans le Nord- Ouest*, 2019-03-06,
<https://www.lequotidienlejour.info/crise-anglophone-tension-persistante-dans-le-nord-ouest/> (hämtad 2019-05-14)

Kanada, Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Cameroon: The Southern Cameroons National Council (SCNC) and the Southern Cameroons Youth League (SCYL); organizational structures; leaders; activities [...]*, 2008-04-02, <https://www.refworld.org/docid/4829b55cc.html> (hämtad 2019-02-18)

Kanada, IRB, *The Southern Cameroons National Council (SCNC) and the Southern Cameroons Youth League (SCYL); organizational structures; leaders; activities; membership cards [...]*, 2014-03-11,
<https://www.refworld.org/docid/5373373d6.html> (hämtad den 2019-02-18)

La Libre Afrique, *Cameroun: Anglophones: une guerre à huis clos*,
<https://afrique.lalibre.be/14911/cameroun-anglophones-une-guerre-a-huis-clos/>
(hämtad 2019-03-20)

Le Monde, *Au Cameroun, dans les régions anglophones, la crise se durcit*, 2017-01-18, https://www.lemonde.fr/afrique/article/2017/01/18/au-cameroun-dans-les-regions-anglophones-la-crise-se-durcit_5064740_3212.html#jq6sqAeMHe4kSTHZ.99 (hämtad 2019-02-12)

Le Monde, *Pas de liberté provisoire pour les leaders anglophones au Cameroun*, 2017-06-07 https://www.lemonde.fr/afrique/article/2017/06/07/pas-de-liberte-provisoire-pour-les-leaders-anglophones-au-cameroun_5140157_3212.html#fZtCCKArXmc4uulE.99 (hämtad 2019-02-12)

Le Monde, *Au Cameroun, la déchirure anglophone*, 2017-06-19,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2017/06/16/au-cameroun-la-dechirure-anglophone_5145582_3212.html (hämtad 2019-01-21)

Le Monde, *Le Cameroun anglophone gagné par l'escalade de la violence*, 2017-11-16, https://www.lemonde.fr/afrique/article/2017/11/16/le-cameroun-anglophone-gagne-par-l-escalade-de-la-violence_5215951_3212.html#XwIX3CrPA5WLKegU.99 (hämtad 2019-02-13)

Lunn, J. & Brooke-Holland, L. *The Anglophone Cameroon crisis: June 2018 update*, House of Commons Library, 2018-06-06, <http://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-8331/CBP-8331.pdf> (hämtad 2019-03-07)

Norge, Landinfo, *Temanotat Kamerun: Anglofon føderalisme og separatisme*, 2018-07-12, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/07/Kamerun-temanotat-Anglofon-f%C3%B8deralisme-og-separatisme-12072018.pdf> (hämtad 2019-01-21)

Observatoire Pharos, *Le Kamerun à l'épreuve du séparatisme anglophone*, 2017-10-10, <https://www.observatoirepharos.com/pays/cameroun/kamerun-a-lepreuve-separatisme-anglophone-fr/> (hämtad 2019-02-12)

Osidimbea - La Mémoire du Cameroun, *Ministère de la Défense*, odatat, <https://www.osidimbea.cm/institutions/gouvernement/defense/> (hämtad 2019-03-07)

Radio France Internationale (RFI), *Cameroun: les grèves et les négociations continuent en territoire anglophone*, 2016-11-26, <http://www.rfi.fr/afrique/20161126-cameroun-greves-negociation-continuent-territoire-anglophone-bamenda> (hämtad 2019-02-12)

RFI, *Deux mouvements anglophones interdits au Cameroun*, 2017-01-17, www.rfi.fr/afrique/20170117-cameroun-interdiction-mouvements-anglophones (hämtad 2019-04-03)

RFI, *Cameroun: Paul Biya crée une «région militaire» dans une province anglophone*, 2018-02-24, <http://www.rfi.fr/afrique/20180224-cameroun-paul-biya-region-militaire-province-anglophone> (hämtad 2019-03-07)

RFI, *Cameroun anglophone: des dizaines de personnes dont un haut cadre local enlevées*, 2018-03-18, <http://www.rfi.fr/afrique/20180318-cameroun-attaque-enlevements-anglophone-haut-fonctionnaire-ministre> (hämtad 2019-02-14)

RFI, *Cameroun: situation toujours bloquée dans les zones anglophones*, 2019-01-02, <http://www.rfi.fr/afrique/20190102-cameroun-anglophone-biya-icg-tanda-theophilus-crise> (hämtad 2019-01-02)

Reuters, *Cameroon's main opposition leader charged with rebellion – lawyer*, 2019-02-13, <https://af.reuters.com/article/topNews/idAFKCN1Q211J-OZATP> (hämtad 2019-02-14);

Schweiz, Secrétariat d'Etat aux migrations (SEM), *Note Cameroun, Crise du Cameroun anglophone*, 2018-09-25, <https://www.sem.admin.ch/dam/data/sem/internationales/herkunftslander/afrika/cm/CMR-krise-anglophone-f.pdf> (hämtad 2019-04-08)

Storbritannien, Gov.uk, *Human Rights Council 40: Cameroon*, 2019-03-21,
<https://www.gov.uk/government/news/human-rights-council-40-cameroon> (hämtad
2019-04-05)

Storbritannien, Home Office, *Report of Fact-Finding Mission to Cameroon, 17-25
January 2004*, 2004-01-25,
<https://www.refworld.org/docid/4152c6cc4.html> (hämtad 2019-04-11)

Transparency International, *Corruptions Perceptions Index 2018, 2019*,
<https://www.transparency.org/cpi2018> (hämtad 2019-05-13)

USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2017 -
Cameroon*, 2018-04-20,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=41276> (hämtad
2019-01-28)

USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2018 -
Cameroon*, 2019-03-13, <https://www.state.gov/documents/organization/289187.pdf>
(hämtad 2019-04-08)

Utrikespolitiska institutet (UI), Landguiden [betaltjänst], *Kamerun, Modern
historia*, [https://www.ui.se/landguiden/lander-och-
omraden/afrika/kamerun/modern-historia/](https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/kamerun/modern-historia/) (hämtad 2019-01-21)

UI, Landguiden [betaltjänst], *Kamerun, Befolkning och språk*, 2016-06-07,
[https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/kamerun/befolkning-och-
sprak/](https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/kamerun/befolkning-och-sprak/) (hämtad 2018-12-10)

UI, Landguiden [betaltjänst], *Kamerun, Kalendarium*, odaterat,
<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/kamerun/kalendarium/>
(hämtad 2019-04-08)

Voice of America, *Crise au Cameroun anglophone: la tentation de "l'auto-
défense"*, 2017-10-20, [https://www.voafrique.com/a/crise-au-cameroun-
anglophone-la-tension-de-l-auto-defense/4078986.html](https://www.voafrique.com/a/crise-au-cameroun-anglophone-la-tension-de-l-auto-defense/4078986.html) (hämtad 2019-02-13)

Tryckta källor

Imbert, Jean, *Le Cameroun*, PUF, *Que Sais-je*, 1982

Deltombe, Thomas, Domergue, Manuel, & Tatsitsa, Jacob, *La guerre du
Cameroun. L'invention de la Françafrique (1948-1971)*, La Découverte, 2016

Eboua, Samuel, *D'Ahidjo à Biya. Le changement au Cameroun*, L'Harmattan,
1996

Ngoula, Joseph Léa, *Le Kamerun à l'épreuve du séparatisme anglophone*,
Observatoire Pharos, 2017-10-10

Leal Filho, Walter (Red.), *Handbook of Climate Change Communication: Vol. 2*,
Springer, 2018

Menkene, Jean Koufan, *Le seul pays africain où le parti nationaliste indépendantiste a été, jusqu'ici, exclu de l'exercice du pouvoir politique*, publicerad i: Fodouop, Kengne, *Le Cameroun: autopsie d'une exception plurielle en Afrique*, Harmattan, 2010

Diop, Salif et al (Red)., *The Land/Oceans Interactions in the Coastal Zone of West and Central Africa*, Springer, 2014,

Förkortningar

AAC	All Anglophone Conference
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
ADF	Ambazonia Defense Forces
AGC	Ambazonia Governing Council AGC
ARC	Ambazonia Recognition Coalition
ASC	Ambazonia Security Council
BIR	Brigade d'Intervention rapide
CACSC	Cameroon Anglophone Civil Society Consortium
CPDM	Cameroon People's Democratic Movement
CNU	Cameroon National Union
FAC	Forces Armées Camerounaises
GP	Garde Présidentielle
HRW	Human Rights Watch
ICG	International Crisis Group
IG	Interim Government of the Federal Republic of Ambazonia
OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
SCACUF	Southern Cameroons Ambazonia Consortium United Front
SCDF	Southern Cameroons Defense Forces
SCNC	Southern Cameroons National Council
SCYL	Southern Cameroons Youth League
SDF	Social Democratic Front
SOCADEF	Southern Cameroons Defence Forces [sic]
RFI	Radio France Internationale
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF	United Nations Children's Fund

Om Lifos

Lifos är ett center för landinformation och omvärldsanalys. Vi samlar in, analyserar och upprätthåller expertkunskap om länder och regioner från vilka människor söker sig till Sverige.

Lifos mission: Lifos är ett expertorgan, vilket agerar opartiskt och proaktivt för att bidra till rättssäkra och effektiva migrationsprocesser genom tillförlitlig, relevant och lättillgänglig landinformation och omvärldsanalys.

Migrationsverket • 601 70 Norrköping

gb-lifos@migrationsverket.se

<http://lifos.migrationsverket.se> • www.migrationsverket.se